

નો યોર કસ્ટમર અને એન્ટી મની લોન્ડરિંગ પોલિસી

ઇતિહાસ સુધારો/બદલો

લેખક	સમીક્ષક	આવૃત્તિ નં.	અમલીકરણ તારીખ	ફેરફારનું વર્ણન
હેડ - ઓપરેશન્સ	BOD	1	06.08.2011	6.8.2011થી મંજૂર
હેડ - ઓપરેશન્સ	BOD	1.1	01.10.2013	01.10.2013 ના રોજ બોર્ડ દ્વારા સમીક્ષા કરવામાં આવી
હેડ - ઓપરેશન્સ	BOD	1.2	11.11.2015	11.11.2015ના રોજ બોર્ડ દ્વારા સમીક્ષા કરવામાં આવી
હેડ - ઓપરેશન્સ	BOD	1.3	25.07.2017	25.07.2017ના રોજ બોર્ડ દ્વારા સમીક્ષા કરવામાં આવી
હેડ - ઓપરેશન્સ	CEO	1.4	10.05.2018	10.05.2018ના રોજ બોર્ડ દ્વારા સમીક્ષા કરવામાં આવી
હેડ - ઓપરેશન્સ	CEO	1.5	27.04.2019	27.04.2019ના રોજ બોર્ડ દ્વારા સમીક્ષા કરવામાં આવી
હેડ - ઓપરેશન્સ	CEO	1.6	11.07.2020	બોર્ડ દ્વારા 11.07.2020ના રોજ સમીક્ષા કરવામાં આવી
હેડ - ઓપરેશન્સ	CEO	1.7	08.02.2021	બોર્ડ દ્વારા 08.02.2021ના રોજ સમીક્ષા કરવામાં આવી
હેડ - ઓપરેશન્સ	CEO	1.8	30.04.2022	30.04.2022ના રોજ બોર્ડ દ્વારા સમીક્ષા કરવામાં આવી

હેડ - ઓપરેશન્સ	CEO	1.9	28.04.2023	યુસીઆઈસી તરીકે નવી કલમ 3 .1414 દાખલ કરી અને મુખ્ય અધિકારીમાં ફેરફાર કર્યો.
હેડ - ઓપરેશન્સ	CEO	2	19.6.2023	કલમ 'સમકક્ષ ઇ-દસ્તાવેજ'માં સુધારા. ગ્રાહક સ્વીકૃતિ નીતિ હેઠળ નવી કલમો દાખલ કરવામાં આવી છે. ગ્રાહક યોગ્ય ખંતની આવશ્યકતાઓ અને સીએફટીમાં સુધારા.
હેડ - ઓપરેશન્સ	CEO	2.1	2.11.2023	17 ઓક્ટોબર, 2023ના રોજ KYC પરના માસ્ટર ડાયરેક્શનમાં સુધારાને અનુરૂપ નીતિની સમીક્ષા કરી.
હેડ - ઓપરેશન્સ	CEO	2.2	07.11.2024	- વીડિયો આધારિત કસ્ટમર આઇડેન્ટિફિકેશન પ્રોસેસ (વી-સીઆઇપી) હેઠળ "MHFCL માત્ર ઓળખ માટે આધારની ઓફલાઇન ચકાસણી કરી શકે છે" કાઢી નાખવામાં આવ્યું - એમએચએફસીએલ ડિજિટલ અને ભૌતિક પ્રવાસ દરમિયાન ઓળખ માટે આધારની ઓનલાઇન અને ઓફલાઇન બંને ચકાસણી કરી શકે છે. - વીડિયો આધારિત કસ્ટમર આઇડેન્ટિફિકેશન પ્રોસેસ (વી-સીઆઇપી) હેઠળ આરબીઆઇ-કેવાયસીના માસ્ટર ડાયરેક્શન મુજબ કલમોનો વધારામાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. - વી-સીઆઇપી કરનાર એમએચએફસીએલના અધિકૃત અધિકારીએ ઓડિયો-વીડિયો રેકૉર્ડ કરવાની સાથે સાથે ઓળખ માટે હાજર ગ્રાહકનો ફોટોગ્રાફ કેપ્ચર કરવો પડશે અને નીચેનામાંથી કોઈ પણ એકનો ઉપયોગ કરીને ઓળખની માહિતી મેળવવી પડશે: a) OTP આધારિત આધાર ઇ-KYC પ્રમાણીકરણ b) ઓળખ માટે આધારની ઓફલાઇન ચકાસણી c) ગ્રાહક દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવેલા કેવાયસી ઓળખકર્તાનો ઉપયોગ કરીને, કલમ 56 અનુસાર, સીકેવાયસીઆરમાંથી ડાઉનલોડ કરેલા કેવાયસી રેકૉર્ડ્સ d) ડિજિલોકર દ્વારા જારી કરાયેલા દસ્તાવેજો સહિત સત્તાવાર રીતે માન્ય દસ્તાવેજો (OVDs) નો સમકક્ષ ઇ-દસ્તાવેજ. - વીડિયો આધારિત કસ્ટમર આઇડેન્ટિફિકેશન પ્રોસેસ (વી-સીઆઇપી) હેઠળ - ડિજિલોકર દ્વારા PAN માન્યતાનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે - વ્યવહારોની દેખરેખ હેઠળ 6 મહિનામાં એક વખત જોખમ વ્યવસ્થાપન સમિતિ દ્વારા દેખરેખનો સમાવેશ થાય છે. - રેકૉર્ડ્સની જાળવણી - ડીમેટ એકાઉન્ટ્સ માટે રેકૉર્ડ સાચવવાની સમયરેખાનો સમાવેશ થાય છે.
હેડ - ઓપરેશન્સ	CEO	2.3	05.02.2025	કસ્ટમર ડ્યુ ડિલિજન્સ (સીડીડી) પ્રક્રિયાઓ યુસીઆઈસી સ્તરે લાગુ કરવામાં આવશે. આમ, જો હાલનો કેવાયસી સુસંગત ગ્રાહક બીજું ખાતું ખોલે છે અથવા એમએચએફસીએલ સાથે અન્ય કોઈ ઉત્પાદન અથવા સેવાનો લાભ લે છે, તો જ્યાં સુધી ગ્રાહકની ઓળખની વાત છે ત્યાં સુધી નવી સીડીડી કવાયતની જરૂર રહેશે નહીં.

				સીડીડી પ્રક્રિયા હેઠળ અને સેન્ટ્રલ કેવાયસી રેકૉર્ડ્સ રજિસ્ટ્રી (સીકેવાયસીઆર) સાથે કેવાયસી માહિતી શેર કરવા, નીચેનો ફકરો ઉમેરવામાં આવ્યો છે: ઉપરાંત, જ્યારે પણ એમએચએફસીએલ આ ફકરા અથવા પીએમએલ નિયમોના નિયમ 9 (1 સી) માં નીચેની કલમ (જે) મુજબ કોઈપણ ગ્રાહક પાસેથી વધારાની અથવા અપડેટ માહિતી મેળવે છે, ત્યારે એમએચએફસીએલ સાત દિવસની અંદર અથવા કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા સૂચિત કરવામાં આવે તેવા સમયગાળાની અંદર, સીકેવાયસીઆરને અપડેટ માહિતી આપશે, જે સીકેવાયસીઆરમાં હાલના ગ્રાહકના કેવાયસી રેકૉર્ડને અપડેટ કરશે. ત્યારબાદ સીકેવાયસીઆર સંબંધિત ગ્રાહક સાથે વ્યવહાર કરનાર તમામ રિપોર્ટિંગ સંસ્થાઓને ઉપરોક્ત ગ્રાહકના કેવાયસી રેકૉર્ડના અપડેટ અંગે ઇલેક્ટ્રોનિક રીતે જાણ કરશે. એકવાર સીકેવાયસીઆર એમએચએફસીએલને હાલના ગ્રાહકના કેવાયસી રેકૉર્ડમાં અપડેટ વિશે જાણ કરે છે, ત્યારે એમએચએફસીએલ સીકેવાયસીઆર પાસેથી અપડેટ કરેલા કેવાયસી રેકૉર્ડ મેળવશે અને એમએચએફસીએલ દ્વારા જાળવવામાં આવેલા કેવાયસી રેકૉર્ડને અપડેટ કરશે.
				સીડીડી પ્રક્રિયા હેઠળ અને સેન્ટ્રલ કેવાયસી રેકૉર્ડ્સ રજિસ્ટ્રી (સીકેવાયસીઆર) સાથે કેવાયસી માહિતી શેર કરવા, હાલના પેટાબિંદુઓને નીચેના સાથે બદલવામાં આવ્યા છે: (i) સીકેવાયસીઆરના રેકૉર્ડમાં અસ્તિત્વમાં રહેલા ગ્રાહકની માહિતીમાં ફેરફાર થયો છે; અથવા (ii) કેવાયસી રેકૉર્ડ અથવા મેળવેલ માહિતી અધૂરી છે અથવા વર્તમાન લાગુ કેવાયસી ધોરણો અનુસાર નથી; અથવા (iii) ડાઉનલોડ કરેલા દસ્તાવેજોની માન્યતા અવધિ સમાપ્ત થઈ ગઈ છે; અથવા (iv) એમએચએફસીએલ ગ્રાહકની ઓળખ અથવા સરનામું (વર્તમાન સરનામું સહિત) ચકાસવા માટે, અથવા ઉચ્ચત યોગ્ય ખંત કરવા અથવા ક્લાયન્ટની યોગ્ય જોખમ પ્રોફાઇલ બનાવવા માટે જરૂરી માને છે.
હેડ - ઓપરેશન્સ	CEO	2.4	05.08.2025	'ગ્રુપ-વાઇડ એન્ટી-મની લોન્ડરિંગ (એએમએલ) પોલિસી' પર નવી કલમ દાખલ કરી.
હેડ- ઓપરેશન્સ	CEO	2.5	27.09.2025	'કેવાયસીનું સમયાંતરે અપડેશન' હેઠળ નીચેનો ફકરો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે- રી-કેવાયસી આવશ્યકતાઓ સમયસર પૂર્ણ થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે, સિસ્ટમ એવા ગ્રાહકો માટે ચેતવણીઓ જનરેટ કરવા માટે સજ્જ છે જેમની રિ-કેવાયસી નિર્ધારિત નવીકરણની તારીખના એક વર્ષની અંદર બાકી છે. વધુમાં, આવા ગ્રાહકોને એસએમએસ સૂચનાઓ મોકલવામાં આવશે, જેમાં તેમને કોઈપણ નવી લોન મેળવવા અથવા કંપની સાથે વધુ વ્યવહારો કરવા માટે તેમના કેવાયસી નવીકરણ પૂર્ણ કરવાની સલાહ આપવામાં આવશે.

હેડ-ઓપરેશન્સ	CCO	2.6	25.05.2026	કલમ 3.24 - જૂથ - સમાન વૈધાનિક આધાર, પરંતુ એક નવી સમજૂતી ઉમેરવામાં આવી છે કે, આ નીતિ માટે, 'જૂથ' = મુશુટ પપ્પયન ગ્રુપ અને ગ્રુપના નાણાકીય નિવેદનોમાં એકીકૃત તમામ સંસ્થાઓનો સમાવેશ થાય છે - ખાસ કરીને આરબીઆઈ-નિયમનકારી સંસ્થાઓ એમએફએલ, એમએચએફસીએલ અને જૂથની અંદરની અન્ય કોઈપણ નિયમનકારી એન્ટિટી. નવા ગ્રુપ-વાઇડ એએમએલ વિભાગનું નેતૃત્વ કરે છે. પ્રકરણ III - તૃતીય-પક્ષ ઇએમઆઈ / પ્રી-પેમેન્ટ / ફોરક્લોઝર પેમેન્ટ્સ (NEW) - સંબંધીઓ, પરિવાર, નોકરીદાતાઓ અથવા કોઈપણ તૃતીય પક્ષ દ્વારા ચુકવણીને આવરી લેતી એક સંપૂર્ણ નવી પેટા-કલમ દાખલ કરવામાં આવી છે પ્રકરણ છઠ્ઠો ભાગ V (B.1) - સરનામાંમાં ફેરફાર - નોંધપાત્ર રીતે વધુ કડક: • નવા સરનામાનું સેલ્ફ-ડેક્લેરેશન મેળવવું. • એમએચએફસીએલ તેના વિકલ્પ મુજબ ઓવીડી/ડીમ્ડ ઓવીડી મેળવી શકે છે. • "સરનામાંમાં કોઈપણ ફેરફાર નવા ગ્રાહકને ઓનબોર્ડ કરવા સમકક્ષ સંપૂર્ણ રી-ડેવાયસી પ્રક્રિયાને ટ્રિગર કરશે." પ્રકરણ છઠ્ઠાનો ઉમેરો ભાગ V (B.4) - સંદેશાવ્યવહાર અને સૂચનાની પ્રક્રિયા પ્રકરણ છઠ્ઠું ભાગ પાંચમો (બી.4) - હવે ઔપચારિક 3-ઇન્ટિમેશન + 3-રિમાઇન્ડર શેડ્યૂલમાં શામેલ કરવામાં આવ્યું છે. પરિશિષ્ટ IV - શંકાસ્પદ વ્યવહારોની સૂચક સૂચિ (વિભાજિત) - ફરીથી નંબર આપવામાં આવે છે (હવે પરિશિષ્ટ IV) અને બે અલગ અલગ શીર્ષકો હેઠળ વિભાજિત થાય છે: • **A. હાઉસિંગ લોનને લગતા શંકાસ્પદ વ્યવહારો ** (જાળવી રાખેલી યાદી) • **બી. બિલ્ડર/પ્રોજેક્ટ લોનને લગતા શંકાસ્પદ વ્યવહારો ** (ડેવલપર/પ્રોજેક્ટ ફાઇનાન્સ બાજુ માટે લાલ ઝંડોનો અલગ સેટ) ગ્રુપ-વાઇડ એએમએલ પોલિસી સેક્શન + સુધારેલી ગ્રુપ વ્યાખ્યા (3.24) - નોંધપાત્ર જોડાણ: કલમ 3.24 હેઠળની નવી સમજૂતી સાથે સંયુક્ત, ગ્રુપને હવે એમએફએલ, એમએચએફસીએલ અને અન્ય આરબીઆઈ-નિયમનકારી સંસ્થાઓ સહિત મુશુટ પપ્પયન ગ્રુપ તરીકે સ્પષ્ટપણે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યું છે. જૂથ સંસ્થાઓ વચ્ચેની માહિતી-વહેંચણીની જવાબદારીને હવે એક સ્પષ્ટ વ્યાખ્યાત્મક આધાર (definitional anchor) મળ્યો છે.
--------------	-----	-----	------------	---

અનુક્રમણિકા

પ્રસ્તાવના	8
પ્રકરણ I: પ્રારંભિક	9
1. ઉદ્દેશો.....	9
2. લાગુ પડવાની ક્ષમતા	9
3. વ્યાખ્યાઓ.....	9
3.1 ગ્રાહક.....	9
3.2 વોક-ઇન ગ્રાહક.....	9
3.3 નિયુક્ત નિયામક.....	9
3.4 સત્તાવાર રીતે માન્ય દસ્તાવેજ (ઓવીડી).....	9
3.5 ઓફલાઇન ચકાસણી	10
3.6 આધારને OVD તરીકે સ્વીકારવું.....	10
3.7 વ્યક્તિ.....	10
3.8 વ્યવહાર.....	10
3.9 શંકાસ્પદ વ્યવહાર.....	11
3.10 કેવાયસી ઓળખકર્તા.....	11
3.11 પ્રમાણિત નકલ	11
3.12 ડિજિટલ કેવાયસી.....	11
3.14 સમકક્ષ ઇ-દસ્તાવેજ	11
3.15 યુસીઆઈસી.....	11
3.16 બેનિફિશિયલ ઓનર (બીઓ)એચ.....	12
3.17 કેસ્ટમર ડ્યુ ડિલિજન્સ (સીડીડી)	12
3.19 ચાલુ યોગ્ય ખંત.....	12
3.20 સમયાંતરે અપડેશન	12
3.22 બિન-નફાકારક સંસ્થા (એનપીઓ)	12
3.23 સેન્ટ્રલ કેવાયસી રેકૉર્ડ્સ રજિસ્ટ્રી (સીકેવાયસીઆર).....	12
3.24 જૂથ.....	12
3.25 એફએટીસીએ	12
3.26 કોમન રિપોર્ટિંગ સ્ટાન્ડર્ડ્સ (સીઆરએસ)	12
3.27 વાયર ટ્રાન્સફર સંબંધિત વ્યાખ્યાઓ.....	12
પ્રકરણ II: સામાન્ય.....	13
1. કેવાયસી પોલિસી ફ્રેમવર્ક.....	13
2. મની લોન્ડરિંગ અને ટેરર ફાઇનાન્સિંગના જોખમનું મૂલ્યાંકન.....	13
3. નિયુક્ત નિયામક	13

4. મુખ્ય અધિકારી	13
5. કેવાયસી પોલિસીનું પાલન	14
પ્રકરણ III: ગ્રાહક સ્વીકૃતિ નીતિ.....	15
પ્રકરણ IV : જોખમ વ્યવસ્થાપન.....	17
1. જોખમ-આધારિત અભિગમ.....	17
2. યોગ્ય ખંતની જરૂર હોય તેવા ગ્રાહકો	17
3. જોખમ વર્ગીકરણના પરિમાણો	17
પ્રકરણ V: ગ્રાહક ઓળખ પ્રક્રિયા (CIP)	18
પ્રકરણ VI: કેસ્ટમર ડ્યુ ડિલિજન્સ (સીડીડી) પ્રક્રિયા.....	19
ભાગ I - વ્યક્તિઓ માટે સીડીડી પ્રક્રિયા.....	19
આધાર ઇ-કેવાયસી પ્રમાણીકરણ	19
ભાગ II - એકમાત્ર માલિકીની કંપનીઓ માટે સીડીડી પગલાં.....	19
ભાગ III - કાનૂની સંસ્થાઓ માટે સીડીડી પગલાં.....	20
A. કંપની.....	20
B. ભાગીદારી પેઢી	20
C. ટ્રસ્ટ.....	20
D. અસંગઠિત સંગઠન અથવા વ્યક્તિઓની સંસ્થા	20
ઇ. ન્યાયિક વ્યક્તિઓ (સરકારી વિભાગો, સોસાયટીઓ, યુનિવર્સિટીઓ, સ્થાનિક સંસ્થાઓ).....	20
ભાગ IV - વાસ્તવિક માલિકની ઓળખ.....	20
ભાગ V - ચાલુ યોગ્ય ખંત અને વ્યવહારોની દેખરેખ	21
A. હાલમાં ચાલી રહેલી દેખરેખ	21
B. કેવાયસીનું સમયાંતરે અપડેશન.....	21
બી.1 વ્યક્તિગત ગ્રાહકો	21
બી.2 કાનૂની સંસ્થાકીય ગ્રાહકો	22
બી.3 વધારાના પગલાં	22
બી.4 સંદેશાવ્યવહાર અને સૂચનાની પ્રક્રિયા.....	22
બી.5 સીકેવાયસીઆર આધારિત કેવાયસી અપડેટ્સ	22
ભાગ છઠ્ઠો - ઉન્નત ડ્યુ ડિલિજન્સ પ્રક્રિયા.....	22
સી. રાજકીય રીતે પ્રભાવશાળી વ્યક્તિઓના એકાઉન્ટ્સ (પીઇપી).....	23
ઇ. ગ્રુપ એન્ટિટીના ગ્રાહક ડેટાનો ઉપયોગ	23
પ્રકરણ VII: રેકૉર્ડ મેનેજમેન્ટ.....	24
પ્રકરણ VIII: FIU-IND ને રિપોર્ટિંગ કરવાની જરૂરિયાતો.....	26
1. કેશ ટ્રાન્ઝેક્શન રિપોર્ટ (સીટીઆર).....	26
2. શંકાસ્પદ ટ્રાન્ઝેક્શનના રિપોર્ટ્સ (એસટીઆર)	26
3. બિન-નફાકારક સંસ્થાનો રિપોર્ટ	26
પ્રકરણ IX: આતંકવાદના નાણાપોષણ સામે લડવું અને આંતરરાષ્ટ્રીય જવાબદારીઓ.....	27

1. યુએપીએ, 1967	27
2. ડબલ્યુએમડી એક્ટ, 2005	27
3. યુએનએસસીઆર 1718 પ્રતિબંધોની સૂચિ	27
પ્રકરણ દસમા : અન્ય સૂચનાઓ	28
1. ગ્રાહકની માહિતીની ગોપનીયતા	28
2. સીડીડી પ્રક્રિયા અને સીકેવાયસીઆર સાથે કેવાયસી માહિતી શેર કરવી	28
3. યુનિક કસ્ટમર આઇડેન્ટિફિકેશન કોડ (યુસીઆઇસી)	28
4. નવી ટેકનોલોજીનો પરિચય	28
5. પાન ટાંકવું	28
6. ગ્રાહકોને સંજાગૃત કરવા.....	29
7. કર્મચારીઓની ભરતી અને કર્મચારીની તાલીમ.....	29
8. ટેકનોલોજી સંબંધિત આવશ્યકતાઓ	29
પરિશિષ્ટ I: ડિજિટલ કેવાયસી પ્રક્રિયા	30
પરિશિષ્ટ II: જોખમની શ્રેણીઓ.....	31
પરિશિષ્ટ III: શંકાસ્પદ વ્યવહારોની સૂચક યાદી	33
A. હાઉસિંગ લોનને લગતા શંકાસ્પદ વ્યવહારો.....	33
B. બિલ્ડર/પ્રોજેક્ટ લોનને લગતા શંકાસ્પદ વ્યવહારો	33
ગ્રુપ-વાઇડ એન્ટી-મની લોન્ડરિંગ (એએમએલ) પોલિસી.....	35
પોલિસીની સમીક્ષા.....	36

પ્રસ્તાવના

નેશનલ હાઉસિંગ બેંક (એનએચબી) / રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા (આરબીઆઈ) એ તમામ હાઉસિંગ ફાઇનાન્સ કંપનીઓ (એચએફસી)ને સલાહ આપી છે કે તે સુનિશ્ચિત કરે કે તમારા ગ્રાહકને જાણો અને મની લોન્ડરિંગ વિરોધી પગલાં પર યોગ્ય પોલિસી ફ્રેમવર્ક ઘડવામાં આવે અને બોર્ડની મંજૂરી સાથે લાગુ કરવામાં આવે. પ્રિવેન્શન ઓફ મની-લોન્ડરિંગ એક્ટ, 2002 અને પ્રિવેન્શન ઓફ મની-લોન્ડરિંગનિયમો, 2005, જેમાં સમયાંતરે સુધારા કરવામાં આવ્યા છે, તેની જોગવાઈઓ અનુસાર, નિયંત્રિત સંસ્થાઓ - HFCs માટે નાણાકીય વ્યવહારો કરતી વખતે ગ્રાહકની ઓળખ સંબંધિત ચોક્કસ પ્રક્રિયાઓનું પાલન કરવું અને તેમના વ્યવહારો પર સતત દેખરેખ રાખવી ફરજિયાત છે.. એમએચએફસીએલ, જે એનએચબી / આરબીઆઈ સાથે રજિસ્ટર્ડ હાઉસિંગ ફાઇનાન્સ કંપની છે, તે તેના ગ્રાહકોને હાઉસિંગ લોન, પ્રોપર્ટી લોન અને પ્લોટ ફાઇનાન્સ પ્રદાન કરે છે.

એમએચએફસીએલ પારદર્શિતા, પાલન અને વાજબી પ્રથાઓના ઉચ્ચતમ ધોરણો માટે પ્રતિબદ્ધ છે. એક જવાબદાર હાઉસિંગ ફાઇનાન્સ કંપની તરીકે, એમએચએફસીએલ ગુનાહિત પ્રવૃત્તિઓની આવકને લોન્ડરિંગ માટે નાણાકીય પ્રણાલીના દુરુપયોગને રોકવા માટે તેની નૈતિક, સામાજિક અને આર્થિક જવાબદારી માને છે. આ વૈશ્વિક વાસ્તવિકતાને કાબૂમાં રાખવામાં અમારી ભૂમિકા, સખત રીતે તમારા ગ્રાહકને જાણો પ્રક્રિયાઓથી શરૂ થાય છે. આ નીતિ નાણાકીય છેતરપિંડીને નિયંત્રિત કરવા, મની લોન્ડરિંગ અને શંકાસ્પદ વ્યવહારોને ઓળખવા, આતંકવાદના ધિરાણ સામે લડવા અને મોટી રકમ અને શંકાસ્પદ વ્યવહારોની કાળજીપૂર્વક ચકાસણી અને દેખરેખની ખાતરી કરવા માટે સિસ્ટમો અને પ્રક્રિયાઓ નક્કી કરે છે.

મની લોન્ડરિંગ એ ગેરકાયદેસર નાણાંને કાયદેસર દેખાડવા માટે નાણાકીય વ્યવહારોને છુપાવવાની પ્રક્રિયા છે. મની લોન્ડરિંગના ત્રણ માન્ય તબક્કાઓ છે: (એ) પ્લેસમેન્ટ - ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિમાંથી મેળવેલી રોકડની આવકનો ભૌતિક નિકાલ; (બી) લેયરિંગ - નાણાકીય વ્યવહારોના જટિલ સ્તરો બનાવીને ગેરકાયદેસર આવકને તેમના સ્ત્રોતથી અલગ કરવી; (સી) એકીકરણ - ગુનાહિત રીતે મેળવેલી સંપત્તિ માટે દેખીતી કાયદેસરતાની જોગવાઈ.

પ્રકરણ I: પ્રારંભિક

1. ઉદ્દેશો

આ નીતિના મૂળ ઉદ્દેશો નીચે મુજબ છે:

- એનએચબી/આરબીઆઈ દ્વારા જારી કરાયેલી નો-યોર કસ્ટમર (કેવાયસી) નીતિઓ અને પ્રક્રિયાઓનું પાલન કરવું.
- પ્રિવેન્શન ઓફ મની લોન્ડરિંગ એક્ટ (પીએમએલએ), 2002 અને તેના હેઠળના નિયમો હેઠળ જારી કરાયેલી માર્ગદર્શિકાઓનું પાલન કરવું.
- મની લોન્ડરિંગ અથવા આતંકવાદી ફાઇનાન્સિંગ પ્રવૃત્તિઓ માટે ગુનાહિત તત્વો દ્વારા ઇરાદાપૂર્વક અથવા અજાણતાં એમએચએફસીએલનો ઉપયોગ થતો અટકાવવો.
- નિયમનકારી અને વૈધાનિક જોગવાઈઓ અનુસાર શંકાસ્પદ વ્યવહારોને શોધવા અને જાણ કરવા માટે યોગ્ય નિયંત્રણ પદ્ધતિ સ્થાપિત કરવી.
- પીએમએલએ 2002ની તમામ જોગવાઈઓ, નિયમો અને ત્યારબાદના સુધારાઓનું પાલન કરવામાં આવે છે તેની ખાતરી કરવી.
- FIU-IND અને RBI સહિત નિયમનકારો દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી માર્ગદર્શિકા અને સૂચનાઓનું પાલન સુનિશ્ચિત કરવું.

કેવાયસી પર અવારનવાર પૂછાતા પ્રશ્નો (FAQs) અહીં એક્સેસ કરી શકાય છે: <https://rbi.org.in/Scripts/FAQDisplay.aspx?Id=173>

2. લાગુ પાડવાની ક્ષમતા

આ કેવાયસી-એએમએલ-સીએફટી પોલિસી આ સંબંધમાં અન્ય કોઈ પણ દસ્તાવેજ, પ્રક્રિયા, પરિપત્ર, પત્ર અથવા સૂચનામાં સમાવિષ્ટ અન્ય કોઈ પણ બાબત પર પ્રબળ રહેશે. આ નીતિ એમએચએફસીએલના તમામ વર્ટિકલ્સ અને ઉત્પાદનોને લાગુ પડશે, પછી ભલે તે ભવિષ્યમાં અસ્તિત્વમાં હોય અથવા શરૂ કરવામાં આવે.

કેવાયસી અને એએમએલ નીતિ માર્ગદર્શિકા ગ્રાહકો અને કર્મચારીઓ સાથે વ્યવહાર કરતા એમએચએફસીએલના તમામ કાર્યોને લાગુ પડે છે. તમામ કાર્યો તેમની આંતરિક નીતિઓ, પ્રક્રિયાઓ, ઉત્પાદનો વગેરેનો મુસદ્દો તૈયાર કરતી વખતે આ નીતિમાં ઉલ્લેખિત માર્ગદર્શિકાનું પાલન કરશે.

આ નીતિને એનએચબી/આરબીઆઈ દ્વારા સમયાંતરે જારી કરવામાં આવતી સંબંધિત પરિચાલન માર્ગદર્શિકા સાથે સંયોજનમાં વાંચવામાં આવશે.

3. વ્યાખ્યાઓ

આ નીતિમાં, જ્યાં સુધી સંદર્ભ અન્યથા જરૂરી ન હોય, ત્યાં સુધી અહીં આપવામાં આવેલી શરતો તેમને નીચે સોંપવામાં આવેલા અર્થો ધરાવે છે:

3.1 ગ્રાહક

'ગ્રાહક' એ વ્યક્તિ તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવે છે જે એમએચએફસીએલ સાથે નાણાકીય વ્યવહાર અથવા પ્રવૃત્તિમાં રોકાયેલ છે અને તેમાં તે વ્યક્તિનો સમાવેશ થાય છે જેના વતી વ્યવહાર અથવા પ્રવૃત્તિમાં રોકાયેલી વ્યક્તિ કાર્ય કરે છે.

3.2 વોક-ઇન ગ્રાહક

'વોક-ઇન કસ્ટમર' એટલે એવી વ્યક્તિ કે જેનો એમએચએફસીએલ સાથે એકાઉન્ટ આધારિત સંબંધ નથી, પરંતુ તે એમએચએફસીએલ સાથે વ્યવહાર કરે છે.

3.3 નિયુક્ત નિયામક

"નિયુક્ત નિયામક" એટલે પીએમએલ એક્ટ અને નિયમોના પ્રકરણ IV હેઠળ લાદવામાં આવેલી જવાબદારીઓનું એકંદર પાલન સુનિશ્ચિત કરવા માટે એમએચએફસીએલ દ્વારા નિયુક્ત વ્યક્તિ અને તેમાં શામેલ હોવું જોઈએ: બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ દ્વારા યોગ્ય રીતે અધિકૃત મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અથવા સંપૂર્ણ સમયના ડિરેક્ટર.

3.4 સત્તાવાર રીતે માન્ય દસ્તાવેજ (ઓવીડી)

"સત્તાવાર માન્ય દસ્તાવેજ" (ઓવીડી) એટલે પાસપોર્ટ, ડ્રાઇવિંગ લાઇસન્સ, આધાર નંબરના કબજાનો પુરાવો, ભારતના ચૂંટણી પંચ દ્વારા જારી કરાયેલ મતદાર ઓળખ કાર્ડ, રાજ્ય સરકારના અધિકારી દ્વારા યોગ્ય રીતે હસ્તાક્ષર કરાયેલ NREGA દ્વારા જારી કરાયેલ જોબ કાર્ડ અને નામ અને સરનામાની વિગતો ધરાવતો રાષ્ટ્રીય વસ્તીના રજિસ્ટર દ્વારા જારી કરાયેલ પત્ર.

એમએચએફસીએલ કેવાયસી અને એએમએલ પોલિસી

પરંતુ શરત એ છે કે:

- જ્યાં ગ્રાહક OVD તરીકે આધાર નંબરના કબજાનો પુરાવો સબમિટ કરે છે, તે/તેણી તેને યુનિક આઈડેન્ટિફિકેશન ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા દ્વારા જારી કરવામાં આવેલા ફોર્મમાં સબમિટ કરી શકે છે. ગ્રાહકને આધાર નંબરને ફરીથી અથવા બ્લેકઆઉટ કરવા માટે કહેવામાં આવશે અને એમએચએફસીએલ તેની ખાતરી કરશે.
- જ્યાં વિદેશી નાગરિક દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા ઓવીડીમાં સરનામાંની વિગતો ન હોય, વિદેશી અધિકારક્ષેત્રના સરકારી વિભાગો દ્વારા જારી કરાયેલા દસ્તાવેજો અને ભારતમાં વિદેશી દૂતાવાસ અથવા મિશન દ્વારા જારી કરાયેલા પત્રને સરનામાના પુરાવા તરીકે સ્વીકારવામાં આવશે.

સમજૂતી: જો કોઈ દસ્તાવેજ જારી થયા પછી નામમાં ફેરફાર થાય તો પણ તેને OVD ગણવામાં આવશે, જો તે રાજ્ય સરકાર દ્વારા જારી કરાયેલા લગ્ન પ્રમાણપત્ર અથવા ગેઝેટ નોટિફિકેશન દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું હોય, જે નામના આવા ફેરફારને સૂચવે છે.

3.5 ઓફલાઇન ચકાસણી

આધાર (નાણાકીય અને અન્ય સબસિડીઓ, લાભો અને સેવાઓની લક્ષિત ડિલિવરી) અધિનિયમ, 2016ની કલમ 2ની કલમ (પીએ)માં આપવામાં આવેલા સમાન અર્થ હશે.

3.6 આધારને OVD તરીકે સ્વીકારવું

. જોગવાઈ મુજબ, જે કોઈ પણ ઓવીડી તરીકે "આધાર નંબરના કબજાનો પુરાવો" સબમિટ કરે છે, તેણે તે ઓથોરિટી દ્વારા જારી કરવામાં આવેલા સ્વરૂપમાં કરવું પડશે. KYC માસ્ટર દિશાનિર્દેશોમાં સુધારાને અનુસરીને, 'આધાર નંબરના કબજાનો પુરાવો' OVDની યાદીમાં ઉમેરવામાં આવ્યો છે.

ઓથોરિટીએ સૂચિત કર્યું છે કે આધાર નંબરની ડિલિવરીનો અર્થ અને તેમાં સમાવેશ થાય છે:

- આધાર પત્ર: નામ, સરનામું, લિંગ, ફોટો અને જન્મ તારીખની વિગતો સાથે ઓથોરિટી દ્વારા જારી કરવામાં આવે છે.
- ડાઉનલોડ કરેલ આધાર (ઇ-આધાર): આઇટી એક્ટ, 2000 મુજબ ઓથોરિટી દ્વારા ડિજિટલી હસ્તાક્ષર.
- આધાર સિક્યોર ક્યૂઆર કોડ: ઓથોરિટી દ્વારા જનરેટ કરાયેલ ક્વિક રિસ્પોન્સ કોડ.
- આધાર પેપરલેસ ઓફલાઇન ઇ-કેવાયસી: ઓથોરિટી દ્વારા જનરેટ કરાયેલ XML દસ્તાવેજ.

3.7 વ્યક્તિ

પીએમએલ એક્ટની દ્રષ્ટિએ, 'વ્યક્તિ'માં શામેલ છે:

- એક વ્યક્તિ,
- એક અવિભાજિત હિન્દુ કુટુંબ,
- એક કંપની,
- એક પેઢી,
- વ્યક્તિઓનું સંગઠન અથવા વ્યક્તિઓનું મંડળ, પછી ભલે તે સમાવિષ્ટ હોય કે ન હોય,
- દરેક કૃત્રિમ ન્યાયિક વ્યક્તિ, ઉપરોક્ત કોઈપણમાં આવતી નથી, અને
- ઉપરોક્ત કોઈપણની માલિકીની અથવા નિયંત્રિત કોઈપણ એજન્સી, ઓફિસ અથવા શાખા.

3.8 વ્યવહાર

" વ્યવહાર " એટલે ખરીદી, વેચાણ, લોન, પ્રતિજ્ઞા, ભેટ, સ્થાનાંતરણ, ડિલિવરી અથવા તેની વ્યવસ્થા અને તેમાં શામેલ છે:

- ખાતું ખોલવું;
- રોકડ અથવા ચેક, પેમેન્ટ ઓર્ડર અથવા અન્ય સાધનો દ્વારા અથવા ઇલેક્ટ્રોનિક અથવા અન્ય બિન-ભૌતિક માધ્યમો દ્વારા કોઈપણ ચલણમાં ફંડ ડિપોઝિટ, ઉપાડ, વિનિમય અથવા હસ્તાંતરણ;
- સેફ્ટી ડિપોઝિટ બોક્સ અથવા સેફ્ટી ડિપોઝિટના અન્ય કોઈપણ સ્વરૂપનો ઉપયોગ;
- કોઈપણ વિશ્વાસપાત્ર સંબંધમાં પ્રવેશ કરવો;

એમએચએફસીએલ કેવાયસી અને એએમએલ પોલિસી

- v) કોઈપણ કરાર અથવા અન્ય કાનૂની જવાબદારી માટે સંપૂર્ણ અથવા આંશિક રીતે કરવામાં આવેલી અથવા પ્રાપ્ત કરવામાં આવેલી કોઈપણ ચુકવણી; અથવા
- vi) કાનૂની વ્યક્તિ અથવા કાનૂની વ્યવસ્થાની સ્થાપના અથવા બનાવવું.

3.9 શંકાસ્પદ વ્યવહાર

"શંકાસ્પદ વ્યવહાર" એટલે દુભાવનાથી કાર્ય કરતી વ્યક્તિ સાથે "વ્યવહાર", જેમાં રોકડમાં કરવામાં આવેલ હોય કે ન હોય તેવા વ્યવહારનો પ્રયાસ શામેલ છે: :

- શંકાના વાજબી આધારને જન્મ આપે છે કે તેમાં કાયદાની અનુસૂચિમાં ઉલ્લેખિત ગુનાની આવક શામેલ હોઈ શકે છે, જેમાં શામેલ મૂલ્યને ધ્યાનમાં લીધા વિના; અથવા
- અસામાન્ય અથવા ગેરવાજબી જટિલતાના સંજોગોમાં બનાવવામાં આવે છે; અથવા
- આર્થિક તર્ક અથવા વાસ્તવિક હેતુ હોવાનું જણાયું નથી; અથવા
- એ શંકાના વાજબી આધારને જન્મ આપે છે કે તેમાં આતંકવાદને લગતી પ્રવૃત્તિઓને ધિરાણ શામેલ હોઈ શકે છે.

સમજૂતી: આતંકવાદને લગતી પ્રવૃત્તિઓના ધિરાણ સાથે સંકળાયેલા વ્યવહારમાં આતંકવાદ, આતંકવાદી કૃત્યો અથવા આતંકવાદી, આતંકવાદી સંગઠન અથવા જેઓ આતંકવાદને નાણાં પૂરા પાડે છે અથવા જેઓ આતંકવાદને નાણાં પૂરા પાડે છે અથવા તેનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે તેમની સાથે સંકળાયેલા અથવા સંબંધિત હોવાની શંકાસ્પદ ભંડોળ સાથે સંકળાયેલા વ્યવહારનો સમાવેશ થાય છે.

3.10 કેવાયસી ઓળખકર્તા

સેન્ટ્રલ કેવાયસી રેકૉર્ડ્સ રજિસ્ટ્રી દ્વારા ગ્રાહકને સોંપવામાં આવેલ અનન્ય નંબર અથવા કોડ.

3.11 પ્રમાણિત નકલ

પ્રમાણિત નકલ મેળવવી એટલે આધાર નંબરના કબજાના પુરાવાની નકલ જ્યાં ઓફલાઇન ચકાસણી હાથ ધરી શકાતી નથી, અથવા ગ્રાહક દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા સત્તાવાર રીતે માન્ય દસ્તાવેજની મૂળ સાથે સરખામણી કરવી અને MHFCLના અધિકૃત અધિકારી દ્વારા નકલ પર તેને રેકૉર્ડ કરવી.

શરત એ છે કે બિન-નિવાસી ભારતીયો (એનઆરઆઈ) અને ભારતીય મૂળની વ્યક્તિઓ (પીઆઈઓ) ના કિસ્સામાં, નીચેનામાંથી કોઈપણ એક દ્વારા પ્રમાણિત મૂળ પ્રમાણિત નકલ મેળવી શકાય છે: ભારતમાં નોંધાયેલ અનુસૂચિત વાણિજ્યિક બેંકોની વિદેશી શાખાઓના અધિકૃત અધિકારીઓ; વિદેશી બેંકોની શાખાઓ કે જેની સાથે ભારતીય બેંકો સંબંધો ધરાવે છે; વિદેશમાં નોટરી પબ્લિક; કોર્ટ મેજિસ્ટ્રેટ; ન્યાયાધીશ; બિન-નિવાસી ગ્રાહક જ્યાં રહે છે તે દેશમાં ભારતીય દૂતાવાસ / કોન્સ્યુલેટ જનરલ.

3.12 ડિજિટલ કેવાયસી

ડિજિટલ કેવાયસી" એટલે જ્યાં ઓફલાઇન ચકાસણી કરી શકાતી નથી, ત્યાં ગ્રાહકનો લાઇવ ફોટો અને સત્તાવાર રીતે માન્ય દસ્તાવેજ (ઓવીડી) અથવા આધાર કાર્ડ ધરાવતા હોવાના પુરાવાને કેપ્ચર કરવા, જેની સાથે એમએચએફસીએલના અધિકૃત અધિકારી દ્વારા આવો લાઇવ ફોટો જે તે સ્થળે પાડવામાં આવી રહ્યો હોય તે સ્થળના અક્ષાંશ અને રેખાંશ પણ શામેલ હોવા જરૂરી છે..

3.14 સમકક્ષ ઇ-દસ્તાવેજ

"સમકક્ષ ઇ-દસ્તાવેજ" એટલે દસ્તાવેજની ઇલેક્ટ્રોનિક સમકક્ષ, જે આવા દસ્તાવેજના જારી કરનાર સત્તાધિકારી દ્વારા તેના માન્ય ડિજિટલ હસ્તાક્ષર સાથે જારી કરવામાં આવે છે, જેમાં ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી (ડિજિટલ લોકર સુવિધાઓ પૂરી પાડતા મધ્યસ્થીઓ દ્વારા માહિતીનું સંરક્ષણ અને જાળવણી) નિયમો, 2016 ના નિયમ 9 મુજબ ગ્રાહકના ડિજિટલ લોકર ખાતાને જારી કરાયેલા દસ્તાવેજો સામેલ છે.

3.15 યુસીઆઈસી

યુનિક કસ્ટમર આઇડેન્ટિફિકેશન કોડ.

એમએચએફસીએલ કેવાયસી અને એએમએલ પોલિસી

3.16 બેનિફિશિયલ ઓનર (બીઓ)એચ

જ્યાં ગ્રાહક કંપની છે, ત્યાં વાસ્તવિક માલિક કુદરતી વ્યક્તિ (ઓ) છે, જે એકલા અથવા સાથે કામ કરે છે, અથવા એક અથવા વધુ ન્યાયિક વ્યક્તિઓ દ્વારા, નિયંત્રિત માલિકી હિત ધરાવે છે (શેર / મૂડી / નફાના 10% થી વધુ) અથવા જે અન્ય માધ્યમો દ્વારા નિયંત્રણનો ઉપયોગ કરે છે. ભાગીદારી કંપનીઓ માટે: મૂડી અથવા નફાના 10% થી વધુ. અસંગઠિત સંગઠનો માટે: મિલકત / મૂડી / નફાના 15% થી વધુ. ટ્રસ્ટ માટે: લેખક, ટ્રસ્ટી, 10% અથવા તેથી વધુ વ્યાજ ધરાવતા લાભાર્થીઓ અને અંતિમ અસરકારક નિયંત્રણનો ઉપયોગ કરતી કોઈપણ વ્યક્તિ.

3.17 કેસ્ટમર ડ્યુ ડિલિજન્સ (સીડીડી)

ઓળખના વિશ્વસનીય અને સ્વતંત્ર સ્ત્રોતોનો ઉપયોગ કરીને ગ્રાહક અને વાસ્તવિક મલિકને ઓળખવા અને ચકાસવા.

3.19 ચાલુ યોગ્ય ખંત

એટલે કે ખાતાઓમાં વ્યવહારોનું નિયમિત નિરીક્ષણ કરવું જેથી ખાતરી થાય કે તે MHFCL ના ગ્રાહકો, ગ્રાહકોના વ્યવસાય અને જોખમ પ્રોફાઇલ, ભંડોળ/સંપત્તિના સ્ત્રોત વિશેના જ્ઞાન સાથે સુસંગત છે.

3.20 સમયાંતરે અપડેશન

સીડીડી પ્રક્રિયા હેઠળ એકત્રિત કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજો, ડેટા અથવા માહિતીને રિઝર્વ બેંક દ્વારા નિર્ધારિત સમયાંતરે હાલના રેકૉર્ડની સમીક્ષાઓ હાથ ધરીને અપ-ટુ-ડેટ અને સુસંગત રાખવામાં આવે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે લેવામાં આવેલા પગલાં.

3.22 બિન-નફાકારક સંસ્થા (એનપીઓ)

આવકવેરા અધિનિયમ, 1961ની કલમ 2ની કલમ (15) માં ઉલ્લેખિત ધાર્મિક અથવા સખાવતી હેતુઓ માટે રચાયેલી કોઈ પણ સંસ્થા અથવા સંગઠન, જે સોસાયટી નોંધણી અધિનિયમ, 1860 અથવા સમાન કોઈપણ રાજ્ય કાયદા અથવા કંપની અધિનિયમ, 2013 ની કલમ 8 હેઠળ નોંધાયેલી કંપની હેઠળ ટ્રસ્ટ અથવા સોસાયટી તરીકે નોંધાયેલી હોય.

3.23 સેન્ટ્રલ કેવાયસી રેકૉર્ડ્સ રજિસ્ટ્રી (સીકેવાયસીઆર)

નિયમોના નિયમ 2(1) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત એક સંસ્થા, જે ગ્રાહકના ડિજિટલ સ્વરૂપમાં KYC રેકૉર્ડ્સ પ્રાપ્ત કરવા, સંગ્રહ કરવા, સુરક્ષિત કરવા અને પુનઃપ્રાપ્ત કરવા માટે કામ કરે છે.

3.24 જૂથ

આવકવેરા ધારા, 1961ની કલમ 286ની પેટાકલમ (9)ની કલમ (ઇ)માં સમાન અર્થ હશે.

સમજૂતી: આ નીતિના હેતુ માટે, 'ગ્રૂપ' એ મુથુટ પપ્પયન ગ્રૂપનો સંદર્ભ આપે છે અને તેમાં એવી તમામ સંસ્થાઓનો સમાવેશ થાય છે જે ગ્રૂપના નાણાકીય નિવેદનોમાં એકીકૃત છે, ખાસ કરીને આરબીઆઈ દ્વારા નિયંત્રિત સંસ્થાઓ જેમ કે મુથુટ ફિનકોર્પ લિમિટેડ (એમએફસીએલ), મુથુટ હાઉસિંગ ફાઇનાન્સ કંપની લિમિટેડ (એમએચએફસીએલ) અને જૂથની અંદર અન્ય કોઈ નિયમનકારી સંસ્થા. આ વ્યાખ્યા ગ્રુપ-વાઇડ એએમએલ પોલિસી વિભાગ સાથે સંબંધિત છે જ્યાં જૂથ સંસ્થાઓ વચ્ચે માહિતીની વહેંચણી સૂચવવામાં આવે છે.

3.25 એફએટીસીએ

યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરિકા (યુએસએ) નો ફોરેન એકાઉન્ટ ટેક્સ કમ્પ્લાયન્સ એક્ટ, જેને અન્ય બાબતોની સાથે, વિદેશી નાણાકીય સંસ્થાઓને યુ.એસ. કરદાતાઓ અથવા વિદેશી સંસ્થાઓ કે જેમાં યુ.એસ. કરદાતાઓ નોંધપાત્ર માલિકી હિત ધરાવે છે તેમના નાણાકીય ખાતાઓ વિશે રિપોર્ટ કરવાની જરૂર હોય છે.

3.26 કોમન રિપોર્ટિંગ સ્ટાન્ડર્ડ્સ (સીઆરએસ)

એટલે કે કર બાબતોમાં પરસ્પર વહીવટી સહાયતા પર સંમેલનના અનુચ્છેદ 6 પર આધારિત માહિતીનું આપમેળે આદાનપ્રદાન કરવા માટે હસ્તાક્ષર કરાયેલા બહુપક્ષીય કરારના અમલીકરણ માટે નિર્ધારિત રિપોર્ટિંગના ધોરણો.

3.27 વાયર ટ્રાન્સફર સંબંધિત વ્યાખ્યાઓ

જ્યાં સુધી અહીં વ્યાખ્યાયિત ન થાય ત્યાં સુધી અન્ય તમામ અભિવ્યક્તિઓનો અર્થ બેંકિંગ રેગ્યુલેશન એક્ટ, 1949, આરબીઆઈ એક્ટ, 1935, પીએમએલ એક્ટ, 2002, પીએમએલ નિયમો, 2005, આધાર અધિનિયમ, 2016 અને તેના હેઠળ બનાવેલા નિયમો હેઠળ અથવા વ્યાપારી ભાષામાં વપરાય છે.

એમએચએફસીએલ કેવાયસી અને એએમએલ પોલિસી

પ્રકરણ II: સામાન્ય

1. કેવાયસી પોલિસી ફ્રેમવર્ક

એમએચએફસીએલ પાસે બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ દ્વારા યોગ્ય રીતે મંજૂર કરાયેલી નો ચોર કસ્ટમર (કેવાયસી) પોલિસી છે.

એમએચએફસીએલ એ સુનિશ્ચિત કરવાનું હોય છે કે આ નીતિનો અમલ મની લોન્ડરિંગ નિવારણ અધિનિયમ, 2002ના પ્રકરણ IVની જોગવાઈઓ હેઠળ જવાબદારીઓ અદા કરવાના હેતુથી કરવામાં આવે.

એમએચએફસીએલનું પોલિસી ફ્રેમવર્ક નિયમનકારી સૂચનાઓ સહિત પીએમએલ એક્ટ / નિયમોનું પાલન સુનિશ્ચિત કરવા માંગે છે, અને તેને મની લોન્ડરિંગ, આતંકવાદી ધિરાણ, પ્રસાર ધિરાણ અને અન્ય સંબંધિત જોખમોથી ઉદ્ભવતા જોખમો સામે રક્ષણ પૂરું પાડવું જોઈએ. જ્યારે એમએચએફસીએલ એફએટીએફના ધોરણો અને એફએટીએફની માર્ગદર્શિકાની નોંધને ધ્યાનમાં રાખીને શ્રેષ્ઠ આંતરરાષ્ટ્રીય પદ્ધતિઓ અપનાવવા પર વિચાર કરી શકે છે.

કેવાયસી પોલિસીમાં નીચેના ચાર મુખ્ય તત્વોનો સમાવેશ થાય છે:

- ગ્રાહક સ્વીકૃતિ નીતિ;
- જોખમ વ્યવસ્થાપન;
- ગ્રાહક ઓળખ પ્રક્રિયાઓ (સીઆઈપી); અને
- વ્યવહારો પર નજર રાખવી.

2. મની લોન્ડરિંગ અને ટેરર ફાઇનાન્સિંગના જોખમનું મૂલ્યાંકન

એમએચએફસીએલ સમયાંતરે 'મની લોન્ડરિંગ (એમએલ) અને ટેરરિસ્ટ ફાઇનાન્સિંગ (ટીએફ) રિસ્ક એસેસમેન્ટ' કવાયત હાથ ધરશે, જેથી ગ્રાહકો, દેશો અથવા ભૌગોલિક વિસ્તારો, ઉત્પાદનો, સેવાઓ, વ્યવહારો અથવા ડિલિવરી ચેનલો વગેરે માટે તેના મની લોન્ડરિંગ અને આતંકવાદી ધિરાણના જોખમને ઓળખવા, તેનું મૂલ્યાંકન કરવા અને અસરકારક પગલાં લેવા માટે અસરકારક પગલાં લેવામાં આવે.

મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા એકંદર જોખમનું સ્તર નક્કી કરતા પહેલા તમામ સંબંધિત જોખમ પરિબલોને ધ્યાનમાં લેશે અને યોગ્ય સ્તર અને શમનનો પ્રકાર લાગુ કરવો પડશે. આંતરિક જોખમ મૂલ્યાંકન તૈયાર કરતી વખતે, એમએચએફસીએલ એકંદરે ક્ષેત્ર-વિશિષ્ટ નબળાઈઓ, જો કોઈ હોય તો, નિયમનકાર/સુપરવાઇઝર દ્વારા સમયાંતરે શેર કરવામાં આવે છે તેની નોંધ લેશે.

જોખમના મૂલ્યાંકનનું યોગ્ય દસ્તાવેજીકરણ થવું જોઈએ અને એમએચએફસીએલની પ્રકૃતિ, કદ, ભૌગોલિક હાજરી, પ્રવૃત્તિઓ/માળખાની જટિલતા વગેરેને અનુરૂપ હોવું જોઈએ. જોખમ મૂલ્યાંકન કવાયતનો સમયગાળો બોર્ડ અથવા બોર્ડની કોઈપણ સમિતિ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવશે, પરંતુ ઓછામાં ઓછા અર્ધવાર્ષિક સમીક્ષા કરવામાં આવશે.

પરિણામ બોર્ડ અથવા બોર્ડની કોઈપણ સમિતિ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવશે અને સક્ષમ સત્તાવાળાઓ અને સ્વ-નિયમનકારી સંસ્થાઓને ઉપલબ્ધ રહેશે.

એમએચએફસીએલ જોખમોના નિવારણ અને વ્યવસ્થાપન માટે જોખમ આધારિત અભિગમ (આરબીએ) લાગુ કરશે અને આ સંબંધમાં બોર્ડ દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત નીતિઓ, નિયંત્રણો અને પ્રક્રિયાઓ હોવી જોઈએ. બોર્ડ/એસીબી સમયાંતરે મોનિટરિંગ પરિણામો અને એનઆરએ અપડેટ્સના આધારે જરૂરિયાત મુજબ એમએલ/ટીએફ જોખમ નિયંત્રણો અને સીધા સુધારાઓની સમીક્ષા કરશે.

3. નિયુક્ત નિયામક

એમએચએફસીએલ પ્રિવેન્શન ઓફ મની લોન્ડરિંગ (સુધારા) નિયમ 2013 ના સંદર્ભમાં કંપનીના પૂર્ણ-સમયના ડિરેક્ટરની નિમણૂક કરી છે. PMLA હેઠળ એકંદર પાલન અને તેના હેઠળ બનાવેલા નિયમો અને નિયમો માટે તે/તેણી જવાબદાર રહેશે. સમયાંતરે થતા ફેરફારો સહિત નામ, હોદ્દો, સરનામું અને સંપર્કની વિગતો ડાયરેક્ટર, FIU-IND અને RBIને પણ જણાવવામાં આવશે. કોઈ પણ સંજોગોમાં મુખ્ય અધિકારીને નિયુક્ત નિયામક તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવશે નહીં.

4. મુખ્ય અધિકારી

એમએચએફસીએલ મેનેજમેન્ટ સ્ટરના વરિષ્ઠ અધિકારીને મુખ્ય અધિકારી (પીઓ) તરીકે નિયુક્ત કર્યા છે. પીઓ સ્વતંત્ર છે અને સીધું સિનિયર મેનેજમેન્ટને રિપોર્ટ કરે છે. પીઓ કાયદા/નિયમો હેઠળ જરૂરી અનુપાલન, વ્યવહારો પર દેખરેખ રાખવા અને માહિતીની વહેંચણી કરવા માટે જવાબદાર છે. નામ, હોદ્દો, સરનામું અને સંપર્કની વિગતો FIU-IND અને RBI બંનેને જણાવવામાં આવશે.

એમએચએફસીએલ કેવાયસી અને એએમએલ પોલિસી

5. કેવાયસી પોલિસીનું પાલન

એમએચએફસીએલ નીચેની બાબતો દ્વારા કેવાયસી નીતિનું પાલન સુનિશ્ચિત કરશે:

- હેડ ઓપરેશન્સનું પદ ધરાવતા વરિષ્ઠ અધિકારી કેવાયસી પાલનના હેતુ માટે 'સિનિયર મેનેજમેન્ટ' ની રચના કરીને.
- એચઓ/ઝોનલ/સર્કલ ઓફિસ સ્તરે અસરકારક અમલીકરણ માટે ઓફિસ ઓર્ડર દ્વારા જવાબદારીની ફાળવણી કરીને.
- પાલન વિભાગ, એચઓ દ્વારા પાલન કાર્યોનું સ્વતંત્ર મૂલ્યાંકન કરીને.
- કેવાયસી/એએમએલ નીતિઓના પાલનની ચકાસણી કરવા અને ઓડિટ કમિટીને ત્રિમાસિક ઓડિટ નોંધો સુપરત કરવા માટે સમવર્તી / આંતરિક ઓડિટ સિસ્ટમ.
- એમએચએફસીએલ એ બાબતની ખાતરી કરશે કે કેવાયસીના માપદંડોનું પાલન નક્કી કરવા માટે નિર્ણય લેવાની કામગીરી આઉટસોર્સ કરવામાં ન આવે.
- વાર્ષિક રિપોર્ટ તૈયાર કરતી વખતે કેવાયસી/એએમએલ/સીએફટી માર્ગદર્શિકાના પાલન પર વૈધાનિક ઓડિટર્સ પાસેથી પ્રમાણપત્ર મેળવવામાં આવશે અને રેકૉર્ડ પર રાખવામાં આવશે.

પ્રકરણ III: ગ્રાહક સ્વીકૃતિ નીતિ

એમએચએફસીએલ એક મજબૂત ગ્રાહક સ્વીકૃતિ નીતિ ધડી છે, જેનો ઉદ્દેશ વિશ્વસનીય, સ્વતંત્ર સ્રોત દસ્તાવેજો, ડેટા અથવા માહિતીનો ઉપયોગ કરીને ગ્રાહકની ઓળખ અને સરનામાની ચકાસણી કરવાનો છે. MHFCL એ સુનિશ્ચિત કરશે કે:

- અનામી અથવા કાલ્પિત/બેનામી નામ(ઓ) સાથે કોઈ ખાતું ખોલવામાં આવતું નથી અથવા વ્યવહાર કરવામાં આવતો નથી.
- જોખમની ધારણાના પરિમાણો વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિની પ્રકૃતિ, ગ્રાહક અને તેના ગ્રાહકોનું સ્થાન, ચુકવણીની પદ્ધતિ, ટર્નઓવરનું પ્રમાણ, સામાજિક અને નાણાકીય સ્થિતિ વગેરેના સંદર્ભમાં સ્પષ્ટ રીતે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યા છે જેથી ગ્રાહકોને ઓછા, મધ્યમ અને ઉચ્ચ જોખમમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય.
- કથિત જોખમ અને પીએમએલ એક્ટ, 2002 અને આરબીઆઈની સૂચનાઓની આવશ્યકતાઓના આધારે ગ્રાહકની વિવિધ શ્રેણીઓ પાસેથી દસ્તાવેજો અને અન્ય માહિતી એકત્રિત કરવામાં આવે છે.
- વધારાની માહિતી, જ્યાં આંતરિક કેવાયસી પોલિસીમાં નિર્દિષ્ટ ન હોય, ગ્રાહકની સ્પષ્ટ સંમતિથી મેળવવામાં આવે છે.
- સીડીડી પ્રક્રિયાઓ ચુસીઆઈસી સ્તરે લાગુ કરવામાં આવે છે. જો હાલનો કેવાયસી સુસંગત ગ્રાહક બીજું ખાતું ખોલાવે છે અથવા એમએચએફસીએલ સાથે અન્ય કોઈ ઉત્પાદન અથવા સેવાનો લાભ લે છે, તો ઓળખ માટે નવી સીડીડી કવાયતની જરૂર રહેશે નહીં.
- જ્યાં એમએચએફસીએલ યોગ્ય સીડીડી પગલાં લાગુ કરવામાં અસમર્થ હોય એટલે કે ઓળખની ચકાસણી કરવામાં અથવા જરૂરી દસ્તાવેજો મેળવવામાં અસમર્થ હોય ત્યાં કોઈ પણ વ્યવહાર હાથ ધરવામાં આવતો નથી. એમએચએફસીએલ સમાન સંજોગોમાં હાલનું ખાતું બંધ કરવાનું વિચારી શકે છે અને જો જરૂરી હોય તો એસટીઆર ફાઇલ કરવાનું વિચારી શકે છે.
- એમએચએફસીએલ પાસે એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે યોગ્ય સિસ્ટમ હશે કે ગ્રાહકની ઓળખ રિઝર્વ બેંક દ્વારા પ્રસારિત કરવામાં આવેલી મંજૂરીની યાદીમાં કોઈ વ્યક્તિ અથવા સંસ્થા સાથે મેળ ખાતી નથી.
- જ્યાં પાન કાર્ડ મેળવવામાં આવે છે, ત્યાં તેની ચકાસણી જારી કરનાર સત્તાધિકારીના સ્થળેથી કરવામાં આવશે. જ્યાં ઇએમઆઈ, પૂર્વ-ચુકવણી, આંશિક ચુકવણી, ફોરક્લોઝર રકમ અથવા અન્ય કોઈ બાકી લેણાં લેનાર સિવાયની વ્યક્તિ (સંબંધીઓ, પરિવારના સભ્યો, નોકરીદાતાઓ અથવા કોઈ પણ ત્રાહિત પક્ષ સહિત) પાસેથી પ્રાપ્ત થાય છે, ત્યાં નીચેની બાબતો લાગુ પડશે:
 - i) જો ચુકવણી રોકડમાં હોય અને સિંગલ ટ્રાન્ઝેક્શનની રકમ રૂ.50,000 થી વધુ હોય, તો ચુકવણી કરનાર (થર્ડ પાર્ટી) નું પાન અથવા ફોર્મ 60 મેળવવામાં આવશે અને ચકાસણી કરવામાં આવશે.
 - ii) જો એક તૃતીય પક્ષ પાસેથી કુલ રોકડ ચુકવણી નાણાકીય વર્ષમાં રૂ.2,00,000 થી વધુ હોય (તમામ ખાતાઓ/લોનમાં), જો પહેલાથી જ એકત્રિત ન કરવામાં આવ્યું હોય તો ચુકવણી કરનારનું પાન અથવા ફોર્મ 60 મેળવવામાં આવશે.
 - iii) તૃતીય-પક્ષ ચુકવણી કરનારના પાનની ચકાસણી નીચેનામાંથી કોઈપણ દ્વારા કરવામાં આવશે:
 - આવકવેરા વિભાગનું પાન વેરિફિકેશન પોર્ટલ (<https://www.incometax.gov.in/iec/foportal/>)
 - એનએસડીએલ પાન વેરિફિકેશન સુવિધા
 - ચુટીઆઇઆઇટીએસએલ પાન ચકાસણી સુવિધા
 - iv) જો ચુકવણી થર્ડ પાર્ટીના બેંક એકાઉન્ટમાંથી ચેક / એનઇએફટી / આરટીજીએસ / ચુપીઆઈ દ્વારા કરવામાં આવે છે, તો ચુકવણી કરનારના બેંક ખાતાની વિગતો અને પાન રેકૉર્ડ કરવામાં આવશે. જો સિંગલ ટ્રાન્ઝેક્શન રૂ.50,000 થી વધુ હોય તો પાન ચકાસણી ફરજિયાત છે.
 - v) ઉધાર લેનાર સાથેના સંબંધ અને ચુકવણીના હેતુ દર્શાવતા તૃતીય-પક્ષ ચુકવણી કરનાર પાસેથી ઘોષણા મેળવવામાં આવશે.

એમએચએફસીએલ કેવાયસી અને એએમએલ પોલિસી

vi) જ્યાં તૃતીય-પક્ષ ચુકવણી વારંવાર થાય છે, રકમ અસામાન્ય રીતે મોટી હોય છે, અથવા ઉધાર લેનાર સાથે કોઈ દેખીતું કનેક્શન ન હોય તેવા પક્ષકારો તરફથી ટ્રાન્ઝેક્શનને ઉન્નત ચકાસણી માટે ફ્લેગ કરવામાં આવશે અને જો વોરંટ આપવામાં આવે તેને શંકાસ્પદ વ્યવહાર તરીકે નોંધવામાં આવી શકે છે.

- જ્યાં સમકક્ષ ઇ-દસ્તાવેજ પ્રાપ્ત થાય છે, ત્યારે એમએચએફસીએલ આઇટી એક્ટ, 2000ની જોગવાઈઓ મુજબ ડિજિટલ હસ્તાક્ષરની ચકાસણી કરશે.
- જ્યાં જીએસટીની વિગતો ઉપલબ્ધ હોય ત્યાં જીએસટી નંબરની ચકાસણી જારી કરનાર ઓથોરિટી પાસેથી કરવામાં આવશે.
- સંયુક્ત ખાતું ખોલતી વખતે, તમામ સંયુક્ત ખાતાધારકો માટે સીડીડી પ્રક્રિયાનું પાલન કરવામાં આવે છે.

જ્યાં એમએચએફસીએલ મની લોન્ડરિંગ અથવા આતંકવાદી ધિરાણની શંકા બનાવે છે, અને તે વાજબી રીતે માને છે કે સીડીડી પ્રક્રિયા કરવાથી ગ્રાહકને ટીપ-ઓફ કરવામાં આવશે, તે સીડીડી પ્રક્રિયાને આગળ વધારશે નહીં, અને તેના બદલે એફઆઇયુ-આઈએનડી સાથે એસટીઆર ફાઇલ કરશે.

પ્રકરણ IV : જોખમ વ્યવસ્થાપન

1. જોખમ-આધારિત અભિગમ

એમએચએફસીએલ જોખમ આધારિત અભિગમ અપનાવશે, જેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે:

- એમએચએફસીએલના મૂલ્યાંકન અને જોખમની ધારણાના આધારે ગ્રાહકોને લો, મીડિયમ અને હાઇ-રિસ્ક તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવશે.
- ગ્રાહકની ઓળખ, સામાજિક/નાણાકીય સ્થિતિ, વ્યાપારી પ્રવૃત્તિની પ્રકૃતિ, ગ્રાહકના વ્યવસાય અને તેમના સ્થાન વિશેની માહિતી, ભૌગોલિક જોખમ, ઉત્પાદનો/સેવાઓનો પ્રકાર, ડિલિવરી ચેનલ, વ્યવહારોના પ્રકારો (રોકડ, ચેક, વાયર ટ્રાન્સફર, વગેરે) જેવા પરિમાણોના આધારે જોખમ વર્ગીકરણ હાથ ધરવામાં આવશે.
- જોખમ વર્ગીકરણ અને ચોક્કસ કારણો ગુપ્ત રાખવામાં આવશે અને ગ્રાહકને ટિપિંગ ટાળવા માટે જાહેર કરવામાં આવશે નહીં.
- એમએચએફસીએલના આંતરિક ઓડિટ અને પાલન કાર્યો સ્વતંત્ર રીતે કેવાયસી નીતિઓ અને પ્રક્રિયાઓના પાલનનું મૂલ્યાંકન કરશે.
- આંતરિક ઓડિટર્સ મની લોન્ડરિંગ વિરોધી માર્ગદર્શિકાના પાલન માટે વ્યવહારોની તપાસ કરશે અને ત્રિમાસિક ધોરણે ઓડિટ કમિટીને રિપોર્ટ આપશે.

2. ઉન્નત યોગ્ય ખંતની જરૂર હોય તેવા ગ્રાહકોને

જે ગ્રાહકો સરેરાશ કરતા વધુ જોખમ ઉભું કરે તેવી સંભાવના છે, તો તેમને મધ્યમ અથવા ઉચ્ચ જોખમ તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવશે. ઉદાહરણોમાં શામેલ છે:

- બિન-નિવાસી ગ્રાહકો;
- એવા દેશોના ગ્રાહકો કે જેઓ એફએટીએફના ધોરણો લાગુ કરતા નથી અથવા અપૂરતા પ્રમાણમાં લાગુ કરતા નથી;
- ઉચ્ચ નેટવર્થ ધરાવતી વ્યક્તિઓ;
- દાન મેળવતા ટ્રસ્ટ, ચેરિટીઝ, એનજીઓ અને સંસ્થાઓ;
- નજીકના કૌટુંબિક શેરહોલ્ડિંગ અથવા લાભદાયી માલિકી ધરાવતી કંપનીઓ;
- 'સ્વીપિંગ પાર્ટનર્સ' સાથેની કંપનીઓ;
- રાજકીય રીતે ખુલ્લી વ્યક્તિઓ (પીઇપી);
- નોન-ફેસ ગ્રાહકો; અને
- ઉપલબ્ધ જાહેર માહિતી મુજબ શંકાસ્પદ પ્રતિષ્ઠા ધરાવતા લોકો.

સંયુક્ત રાષ્ટ્ર અથવા તેની એજન્સીઓ દ્વારા પ્રમોટ કરવામાં આવેલા માત્ર એનપીઓ/એનજીઓને જ ઓછા જોખમવાળા ગ્રાહકો તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવશે.

3. જોખમ વર્ગીકરણના પરિમાણો

આ પોલિસીના [પરિશિષ્ટ II](#) માં જોખમની શ્રેણીઓ વિગતવાર પૂરી પાડવામાં આવી છે.

પ્રકરણ V: ગ્રાહક ઓળખ પ્રક્રિયા (CIP)

એમએચએફસીએલ નીચેના કિસ્સાઓમાં ગ્રાહકોની ઓળખ હાથ ધરશે:

- ગ્રાહક સાથે એકાઉન્ટ આધારિત સંબંધની શરૂઆત.
- જ્યારે ગ્રાહક ઓળખ ડેટાની પ્રામાણિકતા અથવા પર્યાપ્તતા વિશે શંકા હોય.
- એજન્ટ તરીકે થર્ડ પાર્ટી પ્રોડક્ટનું વેચાણ કરવું, પોતાની પ્રોડક્ટનું વેચાણ કરવું, ક્રેડિટ કાર્ડની બાકી નીકળતી રકમની ચુકવણી કરવી/વેચાણ કરવું અને પ્રીપેઇડ/ટ્રાવેલ કાર્ડ્સ અને અન્ય કોઈ પણ પ્રોડક્ટનું રિલોડિંગ અને અન્ય કોઈ પણ પ્રોડક્ટને પચાસ હજારથી વધુની કિંમત ચૂકવવી.
- વોક-ઇન ગ્રાહક માટે વ્યવહારો હાથ ધરવા જ્યાં રકમ પચાસ હજાર રૂપિયાની બરાબર અથવા તેથી વધુ હોય, પછી ભલે તે સિંગલ અથવા કનેક્ટેડ વ્યવહારો.
- જ્યારે એમએચએફસીએલ પાસે એવું માનવાનું કારણ છે કે ગ્રાહક ઇરાદાપૂર્વક પચાસ હજાર રૂપિયાની મર્યાદાથી નીચે વ્યવહારોની રચના કરી રહ્યો છે.

એમએચએફસીએલ એ સુનિશ્ચિત કરશે કે ખાતું ખોલાવતી વખતે પરિચય માંગવાનું હોતું નથી.

પ્રકરણ VI: કસ્ટમર ડ્યુ ડિલિજન્સ (સીડીડી) ની પ્રક્રિયા

ભાગ I - વ્યક્તિઓ માટે સીડીડી પ્રક્રિયા

સીડીડી હાથ ધરવા માટે, એમએચએફસીએલ એકાઉન્ટ-આધારિત સંબંધ સ્થાપિત કરતી વખતે અથવા કોઈ પણ કાનૂની એન્ટિટી સાથે સંબંધિત વાસ્તવિક મલિક, અધિકૃત હસ્તાક્ષર કરનાર અથવા પાવર ઓફ એટર્ની ધારક વ્યક્તિ સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે વ્યક્તિ પાસેથી નીચેની બાબતો મેળવશે:

- આધાર નંબર (જ્યાં આધાર અધિનિયમ, 2016 હેઠળ લાગુ પડે છે અથવા સ્વેચ્છાએ સબમિટ કરવામાં આવે છે);
- આધાર નંબરના કબજાનો પુરાવો જ્યાં ઓફલાઇન ચકાસણી કરી શકાય છે; અથવા
- આધાર નંબરના કબજાનો પુરાવો જ્યાં ઓફલાઇન ચકાસણી હાથ ધરી શકાતી નથી, અથવા કોઈપણ OVD અથવા ઓળખ અને સરનામાની વિગતો ધરાવતો સમકક્ષ ઇ-દસ્તાવેજ;
- સીકેવાયસીઆર પાસેથી રેકોર્ડ્સ ડાઉનલોડ કરવા માટે સ્પષ્ટ સંમતિ સાથે કેવાયસી આઇડેન્ટિફાયર; અને
- પરમેનન્ટ એકાઉન્ટ નંબર અથવા તેના સમકક્ષ ઇ-દસ્તાવેજ અથવા ફોર્મ નંબર 60; અને
- વ્યવસાયની પ્રકૃતિ અને નાણાકીય સ્થિતિના સંદર્ભમાં આવા અન્ય દસ્તાવેજો.

જ્યાં ગ્રાહકે, ઓફલાઇન વેરિફિકેશન કરી શકાય છે તેવા આધારના કબજાનો પુરાવો સબમિટ કર્યો છે, ત્યાં એમએચએફસીએલ ઓફલાઇન વેરિફિકેશન હાથ ધરશે. જ્યાં કોઈ પણ ઓવીડીનો સમકક્ષ ઇ-દસ્તાવેજ સબમિટ કરવામાં આવે છે, એમએચએફસીએલ ડિજિટલ હસ્તાક્ષરની ચકાસણી કરશે અને [પરિશિષ્ટ I](#) (ડિજિટલ કેવાયસી) હેઠળ નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબ લાઇવ ફોટો લેશે.

જ્યાં કોઈપણ OVD અથવા આધારના કબજાનો પુરાવો જ્યાં ઓફલાઇન ચકાસણી હાથ ધરવામાં આવી શકતી નથી, એમએચએફસીએલ પરિશિષ્ટ I હેઠળ નિર્દિષ્ટ કર્યા મુજબ ડિજિટલ KYC દ્વારા ચકાસણી હાથ ધરશે.

આધાર ઇ-કેવાયસી પ્રમાણીકરણ

એમએચએફસીએલ, આધાર નંબર પ્રાપ્ત કરતી વખતે, ગ્રાહકની સ્પષ્ટ સંમતિ સાથે, ઇ-કેવાયસી પ્રમાણીકરણ (બાયોમેટ્રિક અથવા ઓટીપી આધારિત) અથવા હા/ના પ્રમાણીકરણ કરશે.

શરત એ છે કે:

- એકાઉન્ટ-આધારિત સંબંધ સ્થાપિત કરતી વખતે હા/ના પ્રમાણીકરણ હાથ ધરવામાં આવશે નહીં.
- હા/ના પ્રમાણીકરણ સાથેના હાલના ખાતાઓ માટે, બાયોમેટ્રિક અથવા OTP આધારિત e-KYC પ્રમાણીકરણ છ મહિનાની અંદર હાથ ધરવામાં આવશે.
- કાનૂની એન્ટિટીના લાભાર્થી માલિકો માટે હા / કોઈ પ્રમાણીકરણ હાલના એકાઉન્ટ્સ માટે અથવા નવા સંબંધ સ્થાપિત કરતી વખતે પૂરતું રહેશે.
- જ્યાં નવા ખાતાઓ માટે નોન-ટુ-ફેસ મોડમાં ઓટીપી આધારિત પ્રમાણીકરણ કરવામાં આવે છે, ત્યારે એમએચએફસીએલ એ સુનિશ્ચિત કરશે કે આધાર પ્રમાણીકરણ માટેનો મોબાઇલ નંબર ગ્રાહકની પ્રોફાઇલમાં નોંધાયેલા નંબર સાથે મેળ ખાય છે.
- આધાર ફેસ ઓથેન્ટિકેશન સહિત બાયોમેટ્રિક આધારિત ઇ-કેવાયસી પ્રમાણીકરણ અધિકારીઓ અથવા બિઝનેસ કોરસપોન્ડન્ટ્સ દ્વારા કરી શકાય છે.

જો તે નિષ્ફળ જાય તો, એકાઉન્ટ કાર્યરત થવાનું બંધ થઈ જશે. લોન ખાતાઓના કિસ્સામાં, ફક્ત કેડિટને મંજૂરી આપવામાં આવશે.

એમએચએફસીએલની એક શાખા દ્વારા કેવાયસી ચકાસણી થયા પછી અન્ય કોઈ પણ શાખામાં હસ્તાંતરિત કરવા માટે માન્ય ગણાશે, જેમાં શરત એ છે કે સંપૂર્ણ કેવાયસી થઈ ગયું હોય અને સમયાંતરે અપડેટ કરવાની જરૂર ન હોય.

ભાગ II - એકમાત્ર માલિકીની કંપનીઓ માટે સીડીડી પગલાં

એકમાત્ર માલિકીની પેઢીના નામે ખાતું ખોલવા માટે, વ્યક્તિ (માલિક)નું સીડીડી હાથ ધરવામાં આવશે. વધુમાં, વ્યવસાય / પ્રવૃત્તિના પુરાવા તરીકે નીચેનામાંથી કોઈપણ બે દસ્તાવેજો પણ મેળવવામાં આવશે:

- સરકાર દ્વારા જારી કરાયેલ ઉદ્યમ નોંધણી પ્રમાણપત્ર (યુઆરસી) સહિતનું નોંધણી પ્રમાણપત્ર.
- દુકાન અને સ્થાપના અધિનિયમ હેઠળ મ્યુનિસિપલ સત્તાવાળાઓ દ્વારા જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્ર / લાઇસન્સ.
- સેલ્સ અને ઇન્કમેટેક્સ રિટર્ન.
- જીએસટી સર્ટિફિકેટ.
- સેલ્સ ટેક્સ/સર્વિસ ટેક્સ/પ્રોફેશનલ ટેક્સ ઓથોરિટીઝ દ્વારા જારી કરાયેલ સર્ટિફિકેટ/રજિસ્ટ્રેશન ડોક્યુમેન્ટ.
- ડીજીએફટી દ્વારા માલિકીની કંપનીને જારી કરાયેલ આઈઈસી અથવા કાયદા હેઠળ સમાવિષ્ટ કોઈપણ વ્યાવસાયિક સંસ્થા દ્વારા જારી કરાયેલ લાયસન્સ/પ્રેક્ટિસનું પ્રમાણપત્ર.
- એકમાત્ર માલિકના નામે સંપૂર્ણ આવકવેરા રિટર્ન જ્યાં પેઢીની આવક પ્રતિબિંબિત થાય છે.
- યુટિલિટી બિલ જેમ કે વીજળી, પાણી, લેન્ડલાઇન ટેલિફોન બિલ.

એવા કિસ્સાઓમાં કે જ્યાં બે દસ્તાવેજો રજૂ કરવા શક્ય નથી, એમએચએફસીએલ તેની મુનસફી પર ફક્ત એક જ સ્વીકારી શકે છે, જો તે સંપર્ક બિંદુ ચકાસણી હાથ ધરે અને વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિથી પોતાને સંતુષ્ટ કરે.

ભાગ III - કાનૂની સંસ્થાઓ માટે સીડીડી પગલાં

A. કંપની

ઉલ્લેખિત મુજબની પ્રમાણિત નકલો: નિગમનું પ્રમાણપત્ર; મેમોરેન્ડમ અને આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસિએશન; કંપનીના પાન; બોર્ડ રિઝોલ્યુશન અને પાવર ઓફ એટર્ની; વાસ્તવિક મલિક, મેનેજરો, વ્યવહાર કરવાની સત્તા ધરાવતા અધિકારીઓને લગતા દસ્તાવેજો; સિનિયર મેનેજમેન્ટ હોદ્દો ધરાવતા વ્યક્તિઓના નામ; રજિસ્ટર્ડ ઓફિસ અને વ્યવસાયનું મુખ્ય સ્થળ.

B. ભાગીદારી પેઢી

ઉલ્લેખિત મુજબની પ્રમાણિત નકલો: નોંધણી પ્રમાણપત્ર; ભાગીદારી ખત; પાર્ટનરશિપ ફર્મના પાન; વાસ્તવિક મલિક અને સત્તા ધરાવતી વ્યક્તિઓને લગતા દસ્તાવેજો; તમામ ભાગીદારોના નામ; રજિસ્ટર્ડ ઓફિસ અને વ્યવસાયનું મુખ્ય સ્થળ.

C. ટ્રસ્ટ

ઉલ્લેખિત મુજબની પ્રમાણિત નકલો: નોંધણી પ્રમાણપત્ર; ટ્રસ્ટ ડીડ; ટ્રસ્ટના પાન અથવા ફોર્મ નંબર 60; વાસ્તવિક મલિક અને સત્તા ધરાવતી વ્યક્તિઓને લગતા દસ્તાવેજો; લાભાર્થીઓ, ટ્રસ્ટીઓ, વસાહતીઓ અને લેખકોના નામ; રજિસ્ટર્ડ ઓફિસ; ટ્રસ્ટીઓની સૂચિ અને તેમના દસ્તાવેજો.

D. અસંગઠિત સંગઠન અથવા વ્યક્તિઓની સંસ્થા

મેનેજિંગ બોડીનો ઠરાવ; મુખત્યારનામું; વાસ્તવિક મલિક અને એટર્ની ધારકોને લગતા દસ્તાવેજો; કાનૂની અસ્તિત્વ સ્થાપિત કરવા માટેની માહિતી; તમામ ભાગીદારોના નામ; રજિસ્ટર્ડ ઓફિસ અને વ્યવસાયનું મુખ્ય સ્થળ.

સમજૂતી: નોંધાયેલ ટ્રસ્ટ / ભાગીદારી કંપનીઓને 'અનકોર્પોરેટેડ એસોસિએશન' હેઠળ શામેલ કરવામાં આવશે. 'વ્યક્તિઓનું જુથ' શબ્દમાં મંડળીનો સમાવેશ થાય છે.

ઇ. ન્યાયિક વ્યક્તિઓ (સરકારી વિભાગો, સોસાયટીઓ, યુનિવર્સિટીઓ, સ્થાનિક સંસ્થાઓ)

અધિકૃત વ્યક્તિનું નામ દર્શાવતો દસ્તાવેજ; અધિકૃત વ્યક્તિ માટે આધાર/પાન/OVD; કાનૂની અસ્તિત્વ સ્થાપિત કરવા માટેના દસ્તાવેજો.

ભાગ IV - વાસ્તવિક મલિકની ઓળખ

જ્યારે એમએચએફસીએલ વ્યાપારી સંબંધ ખોલવા માટે ગ્રાહકની ઓળખ કરે છે, ત્યારે તે વાસ્તવિક મલિક(ઓ)ની ઓળખ કરશે અને તેની ઓળખની ચકાસણી કરવા માટે પીએમએલ નિયમોના નિયમ 9(3) અને કંપની એક્ટ 2013ની કલમ 89 અને 90ની દ્રષ્ટિએ તમામ વાજબી પગલાં લેશે:

- કંપની: માલિકીના હિત (>શેર / મૂડી / નફાના 10%) અથવા નિયંત્રણ ધરાવતી કુદરતી વ્યક્તિ (ઓ).
- ભાગીદારી પેઢી: >10% મૂડી અથવા નફો ધરાવતી કુદરતી વ્યક્તિ (ઓ).

એમએચએફસીએલ/સંસ્થા >15% મલિકનું/મૂડી/નફો ધરાવતી કુદરતી વ્યક્તિ (ઓ).

- જ્યાં કોઈ કુદરતી વ્યક્તિની ઓળખ ન હોય, સિનિયર મેનેજિંગ અધિકારીના હોદ્દા પર રહેલી સંબંધિત વ્યક્તિ.
- ટ્રસ્ટ: લેખક, ટ્રસ્ટી, 10% + વ્યાજ ધરાવતા લાભાર્થીઓ અને અંતિમ અસરકારક નિયંત્રણનો ઉપયોગ કરતી કોઈપણ વ્યક્તિ.
- સૂચિબદ્ધ કંપનીઓ અને તેમની પેટાકંપનીઓ: શેરધારકો / લાભાકારી માલિકોને ઓળખવા માટે જરૂરી નથી.

ટ્રસ્ટ/નોમિની અથવા વિશ્વાસપાત્ર ખાતાઓના કિસ્સામાં, એમએચએફસીએલ નક્કી કરશે કે ગ્રાહક અન્ય વ્યક્તિ વતી કામ કરી રહ્યો છે કે નહીં અને મધ્યસ્થીઓ અને વ્યક્તિઓની ઓળખના સંતોષકારક પુરાવા મેળવશે જેના વતી તેઓ કામ કરી રહ્યા છે.

ભાગ V - ચાલુ યોગ્ય ખંત અને વ્યવહારોની દેખરેખ

A. હાલમાં ચાલી રહેલી દેખરેખ

એમએચએફસીએલ ગ્રાહકો વિશેની જાણકારી સાથે વ્યવહારો સુસંગત છે તેની ખાતરી કરવા માટે સતત યોગ્ય ખંત હાથ ધરશે. નીચેના પ્રકારના વ્યવહારો પર નજીકથી નજર રાખવામાં આવશે:

- આરટીજીએસ વ્યવહારો સહિતના મોટા અને જટિલ વ્યવહારો, અને અસામાન્ય પેટર્નવાળા વ્યવહારો, જેનો કોઈ સ્પષ્ટ આર્થિક તર્ક અથવા કાયદેસરનો હેતુ નથી.
- વ્યવહારો કે જે ખાતાઓની ચોક્કસ શ્રેણીઓ માટે નિર્ધારિત થ્રેશોલ્ડને વટાવી જાય છે.
- ગ્રાહકની સામાન્ય અને અપેક્ષિત પ્રવૃત્તિ સાથે અસંગત મોટી માત્રામાં રોકડ સાથે સંકળાયેલા વ્યવહારો.
- જાળવવામાં આવેલા બેલેન્સના કદ સાથે અસંગત છે તેવા ઉચ્ચ ટર્નઓવર ધરાવતા ખાતાઓ.
- હાલના અને નવા ખોલેલા ખાતાઓમાં તૃતીય-પક્ષ ચેક, ડ્રાફ્ટ વગેરે જમા કરાવવા અને ત્યારબાદ રોકડ ઉપાડ.
- ગ્રાહકની પ્રોફાઇલ સાથે અસંગત મોટી સંખ્યામાં વ્યવહારો.
- માર્કેટિંગ કંપનીઓ, ખાસ કરીને મલ્ટિ-લેવલ માર્કેટિંગ (એમએલએમ) કંપનીઓના ખાતાઓમાં વ્યવહારો પર નજીકથી નજર રાખવામાં આવશે.

હાલમાં ચાલી રહેલી યોગ્ય પરિશ્રમ માટે, એમએચએફસીએલ અસરકારક દેખરેખને ટેકો આપવા માટે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ અને મશીન લર્નિંગ (એઆઈ અને એમએલ) તકનીકો સહિત યોગ્ય નવીનતાઓ અપનાવવા વિચારણા કરી શકે છે.

દેખરેખની હદ જોખમની શ્રેણી સાથે સંરેખિત રહેશે. જોખમ વર્ગીકરણની સમયાંતરે સમીક્ષાની વ્યવસ્થા છ મહિનામાં ઓછામાં ઓછી એક વાર અમલમાં મૂકવામાં આવશે. બોર્ડ/એસીબી સમયાંતરે એમએલ/ટીએફ જોખમ નિયંત્રણો અને જરૂરિયાત મુજબ સીધા સુધારાઓની સમીક્ષા કરશે.

B. કેવાયસીનું સમયાંતરે અપડેશન

એમએચએફસીએલ સમયાંતરે કેવાયસી અપડેટ કરવા જોખમ આધારિત અભિગમ અપનાવશે:

- ઉચ્ચ જોખમ ધરાવતા ગ્રાહકો: દર 2 વર્ષે.
- મધ્યમ જોખમ ધરાવતા ગ્રાહકો: દર 8 વર્ષે.
- ઓછા જોખમવાળા ગ્રાહકો: દર 10 વર્ષે.

સમયરેખાની ગણતરી ખાતું ખોલવાની તારીખ અથવા છેલ્લી કેવાયસી અપડેટની તારીખથી, જે પણ પછીથી હોય, કરવામાં આવશે..

ઓછા જોખમવાળા વ્યક્તિગત ગ્રાહકો માટે, KYC બાકી પડ્યાના એક વર્ષની અંદર અથવા 30 જૂન 2026 સુધી, જે પણ પછીનું હોય, સ્વ-ઘોષણા/સકારાત્મક પુષ્ટિ વિકલ્પો સાથે અપડેટ કરી શકાય છે.

બી.1 વ્યક્તિગત ગ્રાહકો

કેવાયસી માહિતીમાં કોઈ ફેરફાર નહીં: ગ્રાહકે રજિસ્ટર્ડ ઇમેઇલ, રજિસ્ટર્ડ મોબાઇલ, મોબાઇલ એપ્લિકેશન અથવા ભૌતિક પત્ર દ્વારા સ્વ-ઘોષણા સબમિટ કરવાની રહેશે.

સરનામામાં ફેરફાર: નવા સરનામાની સ્વ-ઘોષણા મેળવવામાં આવશે. એમએચએફસીએલ તેના વિકલ્પ પર સરનામાની ચકાસણી માટે ઓવીડી/ડીડ ઓવીડી મેળવી શકે છે. એમએચએફસીએલની આંતરિક નીતિ અનુસાર, સરનામામાં કોઈપણ ફેરફાર નવા ગ્રાહકને બીનબોર્ડ કરવા સમીક્ષા સંપૂર્ણ રીતે કેવાયસી પ્રક્રિયાને ટ્રિગર કરશે.

આધાર OTP-આધારિત e-KYC: નોન-ફેસ-ટુ-ફેસ મોડમાં સમયાંતરે અપડેટ કરવા માટે ઉપયોગમાં લઈ શકાય છે. વર્તમાન સરનામાંની ઘોષણા, જો આધાર સરનામાંથી અલગ હોય તો, સકારાત્મક પુષ્ટિની જરૂર રહેશે નહીં. પ્રમાણીકરણ માટેનો મોબાઇલ નંબર ગ્રાહકની પ્રોફાઇલમાં એક સાથે મેળ ખાતો હોવો આવશ્યક છે.

બિઝનેસ કોરસપોન્ડન્સ (બીસી): એમએચએફસીએલ કેવાયસી અપડેટની સુવિધા માટે અધિકૃત બીસીનો ઉપયોગ કરી શકે છે. બીસી સ્વ-ઘોષણાઓ અને સહાયક દસ્તાવેજો એકત્રિત કરી શકે છે. બાયોમેટ્રિક આધારિત ઇ-કેવાયસી ઓથેન્ટિકેશન બાદ બીસીએ સંબંધિત શાખાને દસ્તાવેજો મોકલવા પડશે અને ગ્રાહકને સ્વીકૃતિ આપશે. અંતિમ જવાબદારી એમએચએફસીએલની છે.

નાને થી મોટા થવું: ગ્રાહક પુખ્ત થયા પછી તેની પાસેથી નવા ફોટોગ્રાફ્સ અને અપડેટેડ CDD દસ્તાવેજો મેળવવામાં આવશે.

બી.2 કાનૂની સંસ્થાકીય ગ્રાહકો

કોઈ ફેરફાર નથી: રજિસ્ટર્ડ ઇમેઇલ, મોબાઇલ એપ્લિકેશન અથવા ભૌતિક પત્ર દ્વારા અધિકૃત સત્તાવાર અથવા બોર્ડ રિઝોલ્યુશનથી સ્વ-ઘોષણા. એમએચએફસીએલ બેનિફિશિયલ ઓનરશિપ માહિતીની ચકાસણી કરશે અને અપડેટ કરશે.

કેવાયસી માહિતીમાં ફેરફાર: નવા એલઇ ગ્રાહકને ઓનબોર્ડ કરવા સમકક્ષ સંપૂર્ણ કેવાયસી પ્રક્રિયા હાથ ધરવામાં આવશે.

બી.3 વધારાના પગલાં

- સીડીડી દસ્તાવેજોએ ગ્રાહકની માહિતીમાં કોઈ ફેરફાર ન થાય તો પણ વર્તમાન ધોરણોનું પાલન કરવું આવશ્યક છે.
- જો હાલના સીડીડી દસ્તાવેજોની માન્યતા સમાપ્ત થઈ ગઈ છે, તો સંપૂર્ણ કેવાયસી પ્રક્રિયા હાથ ધરવામાં આવશે.
- પાન વિગતોની ચકાસણી જારી કરનાર ઓથોરિટીના ડેટાબેઝ સામે કરવામાં આવશે.
- અપડેટની તારીખ ૬ શાવતી ગ્રાહકને સ્વીકૃતિ આપવામાં આવશે.
- તમામ અપડેટ કરેલી માહિતી તાત્કાલિક રેકૉર્ડ કરવામાં આવશે અને ગ્રાહકને કેવાયસી અપડેટની તારીખ વિશે જાણ કરવામાં આવશે.
- એમએચએફસીએલ કોઈપણ શાખામાં કેવાયસી અપડેટ સેવાઓ પ્રદાન કરી શકે છે.

બી.4 સંદેશાવ્યવહાર અને સૂચનાની પ્રક્રિયા

MHFCL દ્વારા નીચે મુજબ જારી કરવામાં આવશે:

- નિયત તારીખ પહેલાં ઓછામાં ઓછી ત્રણ આગોતરી સૂચનાઓ, જેમાં ઓછામાં ઓછા એક પત્ર દ્વારા સહિત:
 - પ્રથમ સૂચના: એસએમએસ, ઇમેઇલ અથવા એપ્લિકેશન સૂચના દ્વારા નિયત તારીખના 60 દિવસ પહેલાં.
 - બીજી સૂચના: ભૌતિક પત્ર દ્વારા નિયત તારીખના 30 દિવસ પહેલાં.
 - ત્રીજી સૂચના: એસએમએસ, ઇમેઇલ અથવા એપ્લિકેશન સૂચના દ્વારા નિયત તારીખના 7 દિવસ પહેલાં.
- જો ગ્રાહક નિયત તારીખ પછી પાલન કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે, તો ઓછામાં ઓછા ત્રણ રિમાઇન્ડર્સ જેમાં એક પત્ર દ્વારા સામેલ છે:
 - પ્રથમ રીમાઇન્ડર: એસએમએસ અથવા ઇમેઇલ દ્વારા નિયત તારીખના 7 દિવસ પછી.
 - બીજું રીમાઇન્ડર: ભૌતિક પત્ર દ્વારા નિયત તારીખ પછી 15 દિવસ.
 - ત્રીજું રીમાઇન્ડર: એસએમએસ, ઇમેઇલ અથવા એપ્લિકેશન સૂચના દ્વારા નિયત તારીખ પછી 30 દિવસ.

દરેક સંદેશાવ્યવહારમાં કેવાયસીને અપડેટ કરવા, સહાય માટે એસ્કેલેશન મિકેનિઝમ અને બિન-પાલનના પરિણામો માટે સ્પષ્ટ સૂચનાઓ શામેલ હોવી જોઈએ. ઓડિટ ટ્રાયલ માટે તમામ સંદેશાવ્યવહાર રેકૉર્ડ કરવામાં આવશે. 1 જાન્યુઆરી, 2026 સુધીમાં લાગુ કરવામાં આવશે.

બી.5 સીકેવાયસીઆર આધારિત કેવાયસી અપડેટ્સ

એમએચએફસીએલ સેન્ટ્રલ કેવાયસી રેકૉર્ડ્સ રજિસ્ટ્રી (સીકેવાયસીઆર) પાસેથી પ્રાપ્ત અપડેટ નોટિફિકેશનના આધારે ગ્રાહકોના કેવાયસી રેકૉર્ડને અપડેટ કરશે. જ્યારે પણ એમએચએફસીએલ વધારાની કે અપડેટ માહિતી મેળવે છે, ત્યારે સાત દિવસની અંદર સીકેવાયસીઆરને અપડેટ કરેલી માહિતી રજૂ કરવાની રહેશે.

એમએચએફસીએલ કેવાયસી અને એએમએલ પોલિસી
ભાગ છઠ્ઠો - ઉન્નત ડ્યુ ડિલિજન્સ પ્રક્રિયા

સી. રાજકીય રીતે પ્રભાવશાળી વ્યક્તિઓના એકાઉન્ટ્સ (પીઇપી)

એમએચએફસીએલ પાસે પીઇપી સાથે સંબંધ સ્થાપિત કરવાનો વિકલ્પ હશે (ગ્રાહક તરીકે કે વાસ્તવિક મલિક તરીકે) શરત એ છે કે, સામાન્ય સીડીડી સિવાય:

- ગ્રાહક અથવા વાસ્તવિક મલિક પીઇપી છે કે કેમ તે નક્કી કરવા માટે યોગ્ય જોખમ વ્યવસ્થાપન સિસ્ટમ હોવી જોઈએ.
- ભંડોળ/સંપત્તિનો સ્ત્રોત સ્થાપિત કરવા માટે વાજબી પગલાં લેવામાં આવવા જોઈએ.
- સિનિયર મેનેજમેન્ટ પાસેથી ખાતું ખોલવાની મંજૂરી લેવામાં આવવી જોઈએ.
- આવા તમામ ખાતાઓ સતત ધોરણે ઉચ્ચત દેખરેખને આધિન છે.
- જો હાલનો ગ્રાહક અથવા વાસ્તવિક મલિક પછીથી પીઇપી બને છે, તો સંબંધ ચાલુ રાખવા માટે વરિષ્ઠ મેનેજમેન્ટની મંજૂરી મેળવવામાં આવશે.

આ સૂચનાઓ પરિવારના સભ્યો અથવા પીઇપીના નજીકના સહયોગીઓને પણ લાગુ પડશે.

સમજૂતી: "રાજકીય રીતે પ્રભાવશાળી વ્યક્તિઓ" (પીઇપી) એ એવી વ્યક્તિઓ છે કે જેમને વિદેશી દેશ દ્વારા અગ્રણી જાહેર કાર્યો સોંપવામાં આવ્યા છે, જેમાં રાજ્ય/સરકારોના વડાઓ, વરિષ્ઠ રાજકારણીઓ, વરિષ્ઠ સરકારી અથવા ન્યાયિક અથવા લશ્કરી અધિકારીઓ, રાજ્યની માલિકીના કોર્પોરેશનોના વરિષ્ઠ અધિકારીઓ અને મહત્વપૂર્ણ રાજકીય પક્ષના અધિકારીઓનો સમાવેશ થાય છે.

ઇ. ગ્રુપ એન્ટિટીના ગ્રાહક ડેટાનો ઉપયોગ

એમએચએફસીએલ ક્રોસ સેલિંગ માટે અને/અથવા અન્ય કોઈ હેતુ માટે જૂથ કંપનીઓના ગ્રાહક ડેટાનો ઉપયોગ કરી શકે છે, જો કે જૂથની દરેક કંપનીઓએ અગાઉ આ સંદર્ભે તેમના ગ્રાહકો પાસેથી સ્પષ્ટ મંજૂરી લીધી હોવી જોઈએ.

પ્રકરણ VII: રેકૉર્ડ મેનેજમેન્ટ

એમએચએફસીએલ ગ્રાહકની માહિતીના સંરક્ષણ, જાળવણી અને રિપોર્ટિંગ સંબંધિત નીચેના પગલાં લેશે:

- વ્યવહારની તારીખથી ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષ સુધી એમએચએફસીએલ અને ગ્રાહક, સ્થાનિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય બંને વચ્ચેના વ્યવહારોના તમામ જરૂરી રેકૉર્ડ્સ જાળવવા.
- ખાતું ખોલતી વખતે અને વ્યવસાયિક સંબંધ દરમિયાન મેળવેલા ગ્રાહકોની ઓળખ અને તેમના સરનામાંને લગતા રેકૉર્ડ્સને વ્યવસાયિક સંબંધ સમાપ્ત થયા પછી ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષ સુધી સાચવવા.
- વિનંતી પર સક્ષમ અધિકારીઓને ઓળખના રેકૉર્ડ્સ, વ્યવસાયિક પત્રવ્યવહાર અને વ્યવહાર ડેટા ઝડપથી ઉપલબ્ધ કરાવવો.
- પીએમએલ નિયમો, 2005ના નિયમ 3 હેઠળ નિર્ધારિત વ્યવહારોનો યોગ્ય રેકૉર્ડ જાળવવાની સિસ્ટમ દાખલ કરવી, જેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે:
 - દસ લાખ રૂપિયાથી વધુના મૂલ્યના અથવા વિદેશી ચલણમાં તેની સમકક્ષ તમામ રોકડ વ્યવહારો;
 - એક મહિનાની અંદર દસ લાખ રૂપિયાથી ઓછી કિંમતના તમામ રોકડ વ્યવહારોની શ્રેણી જ્યાં માસિક એકંદર રૂપિયા દસ લાખથી વધુ હોય;
 - દસ લાખ રૂપિયાથી વધુની કિંમતની બિન-નફાકારક સંસ્થાઓ દ્વારા રસીદો સાથે સંકળાયેલા તમામ વ્યવહારો;
 - તમામ રોકડ વ્યવહારો જ્યાં બનાવટી અથવા નકલી ચલણી નોટોનો ઉપયોગ અસલી તરીકે કરવામાં આવ્યો છે;
 - તમામ શંકાસ્પદ વ્યવહારો, પછી ભલે તે રોકડમાં હોય કે ન હોય.
- વ્યક્તિગત વ્યવહારો (પ્રફિટ, રકમ, ચલણ, તારીખ, પક્ષો) ના પુનર્નિર્માણને મંજૂરી આપવા માટે તમામ જરૂરી માહિતી જાળવવી.
- યોગ્ય સંરક્ષણ અને જાળવણી માટે એવી રીતે સિસ્ટમ વિકસવવી કે જે ડેટાને સરળતાથી અને ઝડપથી પુનઃપ્રાપ્ત કરવાની મંજૂરી આપે.
- હાર્ડ અથવા સોફ્ટ ફોર્મેટમાં રેકૉર્ડ્સ જાળવો.
- કોઈ સ્પષ્ટ આર્થિક અથવા દૃશ્યમાન કાયદેસર હેતુ વિના તમામ જટિલ, અસામાન્ય મોટા વ્યવહારો અને અસામાન્ય પેટર્ન પર વિશેષ ધ્યાન આપો. તમામ દસ્તાવેજો/રેકૉર્ડ્સ સહિતની પૃષ્ઠભૂમિની તપાસ કરવામાં આવશે અને તારણોને યોગ્ય રીતે રેકૉર્ડ કરવામાં આવશે.
- એનપીઓ ધરાવતા ગ્રાહકોના કિસ્સામાં, ખાતરી કરો કે વિગતો નીતિ આયોગના દર્પણ પોર્ટલ પર નોંધાયેલી છે અને વ્યવસાયિક સંબંધ સમાપ્ત થયા પછી અથવા ખાતું બંધ થયા પછી, જે પણ મોડું થાય તે પછી પાંચ વર્ષ સુધી આવા રેકૉર્ડ જાળવી રાખો.

રોકડ વ્યવહારની મર્યાદા અને રિપોર્ટિંગ અંગે સ્પષ્ટતા

- i) રોકડ વ્યવહારો રેકૉર્ડ કરવા માટે રૂ.10 લાખની થ્રેશોલ્ડ સિંગલ ટ્રાન્ઝેક્શન્સ અને ઇન્ટિગ્રલ કનેક્ટેડ ટ્રાન્ઝેક્શનની શ્રેણી બંનેને લાગુ પડે છે.
- ii) 'ઇન્ટિગ્રલ કનેક્ટેડ ટ્રાન્ઝેક્શન્સ' એટલે યુસીઆઈસી દ્વારા ઓળખવામાં આવેલા તમામ એકાઉન્ટ્સ અને એક જ ગ્રાહકના લોન પરના તમામ રોકડ વ્યવહારો, એક કેલેન્ડર મહિનાની અંદર એકત્ર કરવામાં આવે છે.
- iii) જ્યાં એક જ ગ્રાહક (વ્યક્તિ, એચયુએફ, કંપની, ભાગીદારી અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિ) વિવિધ લોન ખાતાઓમાં બહુવિધ રોકડ ચુકવણી કરે છે, ત્યારે આવી તમામ ચુકવણીઓ ગ્રાહકના યુસીઆઈસી હેઠળ એકત્રિત કરવામાં આવશે જે રૂ.10 લાખની થ્રેશોલ્ડનું ઉલ્લંઘન થયું છે કે કેમ તે નક્કી કરવાના હેતુસર કરવામાં આવશે.
- iv) એકત્રીકરણમાં ઇએમઆઈ ચુકવણી, પૂર્વ-ચુકવણી, આંશિક ચુકવણી, ફોરક્લોઝર રકમ, માર્જિન મની ડિપોઝિટ, પ્રોસેસિંગ ફી ચુકવણી અને ગ્રાહક પાસેથી અન્ય કોઈપણ રોકડ રસીદોનો સમાવેશ થાય છે.

એમએચએફસીએલ કેવાયસી અને એએમએલ પોલિસી

- v) કેશ ટ્રાન્ઝેક્શન રિપોર્ટ (સીટીઆર) માસિક ધોરણે એફઆઈયુ-આઈએનડીને આગામી મહિનાની 15મી તારીખ સુધીમાં ફાઇલ કરવામાં આવશે.
- vi) નકલી કરેંસી રિપોર્ટ (સીસીઆર) પણ આગામી મહિનાની 15 મી તારીખ સુધીમાં ફાઇલ કરવામાં આવશે જ્યાં બનાવટી અથવા નકલી ચલણી નોટો મળી આવી છે.
- vii) મુખ્ય અધિકારી માસિક સારાંશ પર હસ્તાક્ષર કરશે અને સમયસર ફાઇલિંગની ખાતરી કરશે. સીટીઆરની નકલ ઓડિટર્સ અને નિરીક્ષકોને રજૂ કરવા માટે સંબંધિત શાખામાં રાખવામાં આવશે.

આ પ્રકરણ દસ્તાવેજો, ગ્રાહક દસ્તાવેજોની જાળવણી અને રેકૉર્ડ્સનો નાશ કરવા અંગેની બોર્ડ દ્વારા માન્ય નીતિ સાથે મળીને વાંચવું જોઈએ.

પ્રકરણ VIII: FIU-IND ને રિપોર્ટિંગ કરવાની જરૂરીયાતો

એમએચએફસીએલ નિયમ 7 ના સંદર્ભમાં પીએમએલ નિયમોના નિયમ 3માં ઉલ્લેખિત માહિતી ફાઇનાન્સિયલ ઇન્ટેલિજન્સ યુનિટ-ઈન્ડિયા (એફઆઈયુ-આઈએનડી)ના ડાયરેક્ટરને રજૂ કરશે.

1. કેશ ટ્રાન્ઝેક્શન રિપોર્ટ (સીટીઆર)

- દરેક મહિના માટે CTR આગામી મહિનાની 15મી તારીખ સુધીમાં FIU-IND ને સબમિટ કરવામાં આવશે.
- તમામ રોકડ વ્યવહારો જ્યાં બનાવટી અથવા નકલી ભારતીય ચલણી નોટોનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે તે આગામી મહિનાની 15 મી તારીખ સુધીમાં સીટીઆર ફોર્મેટમાં જાણ કરવામાં આવશે.
- પયાસ હજારથી ઓછી વ્યક્તિગત લેવડદેવડની વિગતો આપવાની જરૂર નથી.
- સીટીઆરમાં ફક્ત એમએચએફસીએલ દ્વારા તેના ગ્રાહકો વતી હાથ ધરવામાં આવેલા વ્યવહારો શામેલ રહેશે.
- મુખ્ય અધિકારી દ્વારા હસ્તાક્ષર કરાયેલ સારાંશ FIU-INDને સબમિટ કરવામાં આવશે.
- માસિક સીટીઆરની નકલ ઓડિટર્સ/ઇન્સ્પેક્ટરોને રજૂ કરવા માટે શાખાઓમાં ઉપલબ્ધ રહેશે.

2. શંકાસ્પદ ટ્રાન્ઝેક્શન રિપોર્ટ્સ (એસટીઆર)

- એમએચએફસીએલ પીએમએલએના નિયમોમાં સમાવિષ્ટ શંકાસ્પદ વ્યવહારોની વ્યાખ્યા દ્વારા માર્ગદર્શન આપશે.
- એસટીઆર આપવાની હકીકત સખત રીતે ગુપ્ત રાખવામાં આવશે.
- રકમને ધ્યાનમાં લીધા વિના, પ્રયાસ કરેલા વ્યવહારોની જાણ પણ એસટીઆરમાં કરવામાં આવશે.
- જો ટ્રાન્ઝેક્શનમાં ગુનાની આવક શામેલ છે તેવું માનવા માટે વાજબી આધાર હોય તો રકમને ધ્યાનમાં લીધા વિના, એસટીઆર દાખલ કરવામાં આવશે.
- કોઈ પણ વ્યવહાર શંકાસ્પદ છે તેવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યાના સાત દિવસની અંદર એસટીઆર રજૂ કરવામાં આવશે.
- એમએચએફસીએલ એવા ખાતાઓમાં કામગીરી પર કોઈ પ્રતિબંધ મૂકશે નહીં જ્યાં એસટીઆર ફાઇલ કરવામાં આવ્યું છે.

રિપોર્ટ ન કરવા અથવા સુધારવામાં દરેક દિવસનો વિલંબ એક અલગ ઉલ્લંઘન હશે.

જ્યારે વ્યવહારો જોખમ વર્ગીકરણ અને અપડેટ કરેલી ગ્રાહક પ્રોફાઇલ સાથે અસંગત હોય ત્યારે મજબૂત સોફ્ટવેર ફેંકતી ચેતવણીઓ તૈનાત કરવામાં આવશે.

3. બિન-નફાકારક સંસ્થાનો અહેવાલ

દસ લાખ રૂપિયાથી વધુની કિંમતના એનપીઓ દ્વારા રસીદો સાથે સંકળાયેલા તમામ વ્યવહારો નિયત ફોર્મેટમાં પછીના મહિનાની 15 તારીખ સુધીમાં માસિક FIU-IND માં સબમિટ કરવામાં આવશે.

પ્રકરણ IX: આતંકવાદ માટે નાણાંપોષણ સામે લડવું અને આંતરરાષ્ટ્રીય જવાબદારીઓ

1. યુએપીએ, 1967

એમએચએફસીએલ એ સુનિશ્ચિત કરશે કે ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિઓ (નિવારણ) (યુએપીએ) અધિનિયમ, 1967ની કલમ 51એ અને તેમાં કરવામાં આવેલા સુધારાના સંદર્ભમાં, તેમનું યુએનએસસીની પ્રતિબંધોની યાદીમાં દેખાતી વ્યક્તિઓ/સંસ્થાઓના નામે કોઈ ખાતું નથી:

- "આઇએસઆઇએલ (દાએશ) અને અલ-કાયદા પ્રતિબંધોની સૂચિ" (ઠરાવ 1267/1989/2253).
- "તાલિબાન પ્રતિબંધોની સૂચિ" (ઠરાવ 1988 (2011)).

એમએચએફસીએલ આતંકવાદ નિવારણ અને દમન (સુરક્ષા પરિષદ ઠરાવોનું અમલીકરણ) અદિશ, 2007ની અનુસૂચિની યાદીઓનો પણ સંદર્ભ લેશે. આ યાદીઓની દૈનિક ધોરણે ચકાસણી કરવામાં આવશે અને સાવચેતીપૂર્વક પાલન માટે કોઈપણ ફેરફારોને ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.

કોઈપણ વ્યક્તિ/સંસ્થાઓ જેવા ખાતાઓની વિગતો FIU-IND અને MHANે જાણ કરવામાં આવશે. કલમ 51 એ હેઠળ સંપત્તિ સ્થગિત કરવાની પ્રક્રિયાનું કડક પાલન કરવામાં આવશે.

2. ડબલ્યુએમડી એક્ટ, 2005

એમએચએફસીએલ સામૂહિક વિનાશનાં શસ્ત્રો અને તેમની ડિલિવરી સિસ્ટમ (ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિઓ પર પ્રતિબંધ) ધારા, 2005ની કલમ 12એનું સાવચેતીપૂર્વક પાલન સુનિશ્ચિત કરશે:

- જ્યાં વિગતો નિયુક્ત સૂચિ સાથે મેળ ખાતી હોય ત્યાં વ્યવહારો હાથ ધરશે નહીં.
- સંબંધ સ્થાપિત કરતી વખતે અને સમયાંતરે તપાસ હાથ ધરશે.
- મેચના કિસ્સામાં તાત્કાલિક સેન્ટ્રલ નોડલ ઓફિસર (સીએનઓ), સ્ટેટ નોડલ ઓફિસર અને આરબીઆઈને જાણ કરશે. FIU-IND સાથે STR ફાઇલ કરશે.
- મેળ ખાતી વ્યક્તિઓ/સંસ્થાઓને વિલંબ કર્યા વિના સીએનઓની જાણ હેઠળ નાણાકીય વ્યવહારો હાથ ધરવાથી અટકાવશે.
- વિલંબ કર્યા વિના સીએનઓ તરફથી મળેલા કોઈપણ ફીઝ ઓર્ડરનું પાલન કરશે.
- ઓર્ડરના ફકરા 7 મુજબ અનફ્રીઝિંગ અવલોકન કરવામાં આવશે.

3. યુએનએસસીઆર 1718 પ્રતિબંધોની સૂચિ

એમએચએફસીએલ દરરોજ <https://www.mea.gov.in/Implementation-of-UNSC-Sanctions-DPRK.htm> પર ઉપલબ્ધ 'યુએનએસસીઆર 1718 પ્રતિબંધિત વ્યક્તિઓ અને સંસ્થાઓની સૂચિ'ની ચકાસણી કરશે અને ડેમોક્રેટિક પીપલ્સ રિપબ્લિક ઓફ કોરિયા ઓર્ડર, 2017 પર સુરક્ષા પરિષદના ઠરાવના અમલીકરણની ખાતરી કરશે.

આ ઉપરાંત એમએચએફસીએલ યુએપીએ, 1967ની પ્રથમ અને ચોથી પરિશિષ્ટમાં અન્ય યુએનએસસીઆર અને યાદીઓને ધ્યાનમાં લેશે.

ભારત સભ્ય હોય અને કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવતી કોઈ પણ આંતરરાષ્ટ્રીય કે આંતરસરકારી સંસ્થા દ્વારા એમએચએફસીએલ પ્રતિરોધક પગલાં લેશે.

પ્રકરણ X: અન્ય સૂચનાઓ

1. ગ્રાહકની માહિતીની ગોપનીયતા

એમએચએફસીએલ કરારના સંબંધમાંથી ઉદ્ભવતી ગ્રાહકની માહિતી અંગે ગુપ્તતા જાળવશે. ખાતું ખોલવા માટે એકત્રિત કરવામાં આવેલી માહિતીને ગોપનીય ગણવામાં આવશે અને સ્પષ્ટ પરવાનગી વિના કોસ સેલિંગ અથવા અન્ય કોઈ હેતુ માટે જાહેર કરવામાં આવશે નહીં.

ગુપ્તતાના નિયમમાં અપવાદ:

- જ્યાં ખુલાસો કાયદાની હેઠળ ફરજિયાત છે.
- જ્યાં જાહેર કરવાની ફરજ છે.
- જ્યાં એમએચએફસીએલના હિત માટે જાહેર કરવાની જરૂર છે.
- જ્યાં ગ્રાહકની સ્પષ્ટ અથવા ગર્ભિત સંમતિથી ખુલાસો કરવામાં આવે છે.

2. સીડીડી પ્રક્રિયા અને સીકેવાયસીઆર સાથે કેવાયસી માહિતી શેર કરવી

એમએચએફસીએલ 'વ્યક્તિઓ' અને 'કાનૂની સંસ્થાઓ' માટે કેવાયસી નમૂનાઓ મુજબ સીકેવાયસીઆર સાથે વહેંચવા માટે કેવાયસી માહિતી મેળવશે.

- એકાઉન્ટ આધારિત સંબંધ શરૂ થયાના 10 દિવસની અંદર ગ્રાહકના કેવાયસી રેકૉર્ડ્સ અપલોડ કરો.
- 1 એપ્રિલ, 2021 ના રોજ અથવા તે પછી ખોલવામાં આવેલા એવઇને લગતા કેવાયસી રેકૉર્ડ્સ અપલોડ કરો.
- એકવાર જનરેટ થયા પછી વ્યક્તિ/એવઇને કેવાયસી આઇડેન્ટિફાયરની વાતચીત કરો.
- સમયાંતરે અપડેટ સમયે જૂના ખાતાઓને લગતા કેવાયસી ડેટા અપલોડ/અપડેટ કરો.
- જ્યારે પણ વધારાની અથવા અપડેટ માહિતી પ્રાપ્ત થાય છે, ત્યારે સાત દિવસની અંદર સીકેવાયસીઆરને આપવું.
- સમયાંતરે અપડેટ દરમિયાન ખાતરી કરો કે ગ્રાહકો વર્તમાન સીડીડી સ્ટાન્ડર્ડ પર સ્થાનાંતરિત થાય છે.

જ્યાં કોઈ ગ્રાહક સીકેવાયસીઆર પરથી ડાઉનલોડ કરવાની સંમતિ સાથે કેવાયસી આઇડેન્ટિફાયર સબમિટ કરે છે, એમએચએફસીએલ ઓનલાઇન રેકૉર્ડ્સ મેળવશે અને ગ્રાહકને તે ફરીથી સબમિટ કરવાની જરૂર રહેશે નહીં, સિવાય કે: માહિતીમાં ફેરફાર થાય છે; રેકૉર્ડ અધૂરો છે અથવા વર્તમાન નથી; માન્યતા સમાપ્ત થઈ ગઈ છે; અથવા એમએચએફસીએલ તેને ચકાસણી અથવા ઉન્નત યોગ્ય ખંત માટે જરૂરી માને છે.

સમજૂતી: સીકેવાયસીઆરમાં ગ્રાહકના કેવાયસી રેકૉર્ડ્સને છેલ્લે અપલોડ કે અપડેટ કરનાર આરઇ ઓળખ અને/અથવા સરનામાની ચકાસણી માટે જવાબદાર રહેશે. કોઈપણ એનબીએફસી ડાઉનલોડ કરે છે અને આવા રેકૉર્ડ્સ પર આધાર રાખે છે તેને ફરીથી ચકાસવાની જરૂર રહેશે નહીં, જો રેકૉર્ડ્સ વર્તમાન અને સુસંગત હોય.

3. યુનિક કસ્ટમર આઇડેન્ટિફિકેશન કોડ (યુસીઆઇસી)

વ્યક્તિગત ગ્રાહકો તેમજ હાલના ગ્રાહકો સાથે નવા સંબંધોમાં પ્રવેશ કરતી વખતે યુસીઆઇસી ફાળવવામાં આવશે. એમએચએફસીએલ એના વિકલ્પ મુજબ તમામ વોક-ઇન/પ્રસંગોપાત ગ્રાહકોને યુસીઆઇસી ઇશ્યૂ નહીં કરી શકે, જો અવારનવાર વોક-ઇન ગ્રાહકોને ઓળખી કાઢવા અને તેમને યુસીઆઇસી ફાળવવા પર્યાપ્ત વ્યવસ્થા અસ્તિત્વમાં હોય.

4. નવી ટેકનોલોજીનો પરિચય

એમએચએફસીએલ એમએલ/ટીએફના જોખમોને ઓળખશે અને તેનું મૂલ્યાંકન કરશે જે નવા ઉત્પાદનો, નવી વ્યાવસાયિક પદ્ધતિઓ, નવી ડિલિવરી મિકેનિઝમ અને નવી અથવા વિકાસશીલ તકનીકોના ઉપયોગના સંબંધમાં ઉભા થઈ શકે છે. MHFCL એ સુનિશ્ચિત કરશે:

- આવા ઉત્પાદનો, પ્રથાઓ, સેવાઓ, ટેકનોલોજીના લોન્ચ અથવા ઉપયોગ પહેલાં એમએલ / ટીએફ જોખમ મૂલ્યાંકન.
- યોગ્ય ઇડીડી પગલાં અને ટ્રાન્ઝેક્શન મોનિટરિંગ દ્વારા જોખમોનું સંચાલન અને ઘટાડવા માટે જોખમ-આધારિત અભિગમ અપનાવવો.

5. પાન ટાંકવું

એમએચએફસીએલ કેવાયસી અને એમએલ પોલિસી

આવકવેર નિયમ 114Bની જાગવાઈઓ અનુસાર વ્યવહાર કરતી વખતે PAN અથવા તેના સમકક્ષ ઇ-દસ્તાવેજ મેળવવામાં

આવશે અને ચકાસણી કરવામાં આવશે. ફોર્મ 60 એવા લોકો પાસેથી મેળવવામાં આવશે જેમની પાસે પાન નથી.

6. ગ્રાહકોને જાગૃત કરવા

એમએચએફસીએલ ગ્રાહકને એએમએલ/સીએફટીની જરૂરિયાતોના ઉદ્દેશો વિશે શિક્ષિત કરવા માટે ચોક્કસ સાહિત્ય/પત્રિકાઓ તૈયાર કરશે, જેના માટે તેમનો સહકાર અમલવામાં આવ્યો છે. આવી પરિસ્થિતિઓને સંભાળવા માટે ફન્ટ ડેસ્ક સ્ટાફને વિશેષ તાલીમ આપવામાં આવશે.

7. કર્મચારીઓની ભરતી અને કર્મચારીની તાલીમ

- કર્મચારીની ભરતી/ભરતી પ્રક્રિયાના અભિન્ન ભાગ તરીકે તમારા કર્મચારી/સ્ટાફની નીતિ સહિત પર્યાપ્ત સ્કિનિંગ મિકેનિઝમ અમલમાં મૂકવામાં આવશે.
- હાલના કર્મચારીઓનું નિયમિત અંતરાલ (દ્વિવાર્ષિક સમયે) માનવ સંસાધન વિભાગ દ્વારા સ્કિનિંગ કરવામાં આવશે અને પરિણામો અનુપાલન વિભાગ સાથે શેર કરવામાં આવશે.
- એમએચએફસીએલ એ સુનિશ્ચિત કરશે કે કેવાયસી/એએમએલ/સીએફટી સાથે કામ કરતા સ્ટાફ પાસે ઉચ્ચ પ્રામાણિકતા, નૈતિક ધોરણો, કેવાયસી/એએમએલ/સીએફટીની સારી સમજ, અસરકારક સંચાર કૌશલ્ય અને બદલાતા લેન્ડસ્કેપ સાથે તાલ મિલાવવાની ક્ષમતા હોય.
- ચાલુ કર્મચારી તાલીમ કાર્યક્રમ અમલમાં મૂકવામાં આવશે. ફન્ટલાઈન સ્ટાફ, અનુપાલન સ્ટાફ અને નવા ગ્રાહકો સાથે વ્યવહાર કરતા સ્ટાફ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવશે.
- અસરકારક અનુપાલન માર્ગદર્શન માટે ઇમેલ અને પોર્ટલ દ્વારા નિયમિત સંચાર ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે.

8. ટેકનોલોજી સંબંધી આવશ્યકતાઓ

એમએચએફસીએલ દ્વારા તૈનાત એએમએલ સોફ્ટવેર તમામ રોકડ અને સંબંધિત વ્યવહારોને કેપ્ચર કરવા માટે પૂરતા વ્યાપક અને મજબૂત હશે. જ્યારે વ્યવહારો જોખમ વર્ગીકરણ સાથે અસંગત હોય ત્યારે મજબૂત સોફ્ટવેર થ્રોઇંગ ચેતવણીઓ અસરકારક ઓળખ અને રિપોર્ટિંગના ભાગ રૂપે તૈનાત કરવામાં આવશે.

પરિશિષ્ટ ૧: ડિજિટલ કેવાયસી પ્રક્રિયા

એમએચએફસીએલ ડિજિટલ કેવાયસી પ્રક્રિયા માટે એક એપ્લિકેશન વિકસાવશે જે ગ્રાહક ટચ પોઇન્ટ પર ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે. KYC પ્રક્રિયા આ પ્રમાણિત એપ્લિકેશન દ્વારા જ હાથ ધરવામાં આવશે.

- i) એપ્લિકેશન ફક્ત લોગિન-આઈડી અને પાસવર્ડ, અથવા લાઇવ OTP અથવા અધિકૃત અધિકારીઓને આપવામાં આવતી ટાઇમ OTP નિયંત્રિત મિકેનિઝમ દ્વારા જ એક્સેસ કરી શકાશે.
- ii) ગ્રાહક, કેવાયસીના હેતુ માટે, અધિકૃત અધિકારીના સ્થાનની મુલાકાત લેશે અથવા તેનાથી વિપરીત. મૂળ ઓવીડી ગ્રાહકના કબજામાં હોવી જોઈએ.
- iii) એમએચએફસીએલ એ સુનિશ્ચિત કરશે કે ગ્રાહકનો લાઇવ ફોટોગ્રાફ અધિકૃત અધિકારી દ્વારા લેવામાં આવે અને ગ્રાહક એપ્લિકેશન ફોર્મ (સીએએફ)માં એમ્બેડ કરવામાં આવે. સિસ્ટમ વાંચી શકાય તેવા સ્વરૂપમાં વોટરમાર્ક મૂકશે જેમાં સીએએફ નંબર, જીપીએસ કોઓર્ડિનેટ્સ, અધિકૃત અધિકારીનું નામ, અનન્ય કર્મચારી કોડ, તારીખ (DD:MM:YYYY) અને ટાઇમ સ્ટેમ્પ (HH:MM:SS) હશે.
- iv) એપ્લિકેશનમાં એવી સુવિધા હોવી જોઈએ કે ગ્રાહકનો માત્ર લાઇવ ફોટોગ્રાફ જ લેવામાં આવે છે અને કોઈ પ્રિન્ટેડ અથવા વીડિયો-ગ્રાફ કરેલા ફોટોગ્રાફ સ્વીકારવામાં આવશે નહીં. બેગ્રાઉન્ડ સફેદ રંગનું હોવું જોઈએ અને અન્ય કોઈ વ્યક્તિ ફ્રેમમાં આવી શકશે નહીં.
- v) મૂળ OVDનો લાઇવ ફોટોગ્રાફ અથવા આધારના કબજાનો પુરાવો (આડી રીતે મૂકવામાં આવ્યો છે) વોટરમાર્કિંગ સાથે ઉપરથી ઊભી રીતે કેપ્ચર કરવામાં આવશે. મોબાઇલ ડિવાઇસમાં કોઈ સ્ક્રી અથવા ઝુકાવ રહેશે નહીં.
- vi) લાઇવ ફોટોગ્રાફ્સ યોગ્ય પ્રકાશમાં કેપ્ચર કરવામાં આવશે જેથી તે સ્પષ્ટ રીતે વાંચી શકાય અને ઓળખી શકાય.
- vii) સીએએફમાં તમામ એન્ટ્રીઓ દસ્તાવેજો અને આપવામાં આવેલી માહિતી મુજબ ભરવામાં આવશે. જ્યાં ક્યૂઆર કોડ ઉપલબ્ધ છે, ત્યાં સ્કેનિંગ દ્વારા વિગતો આપમેળે પોપ્યુલેટ કરી શકાય છે.
- viii) પૂર્ણ થયા પછી, ગ્રાહકના પોતાના મોબાઇલ નંબર પર ઓટીપી મોકલવામાં આવશે. સફળ માન્યતા પર, તેને સીએએફ પર ગ્રાહકની સહી તરીકે ગણવામાં આવશે. અધિકૃત અધિકારીના મોબાઇલ નંબરનો ઉપયોગ ગ્રાહકની સહી માટે કરવામાં આવશે નહીં.
- ix) અધિકૃત અધિકારીએ તેના રજિસ્ટર્ડ મોબાઇલ નંબર પર મોકલવામાં આવેલા ઓટીપી સાથે ચકાસાયેલ ઘોષણા પ્રદાન કરવી પડશે. અધિકૃત અધિકારીનો લાઇવ ફોટોગ્રાફ પણ કેપ્ચર કરવામાં આવશે.
- x) એપ્લિકેશન ટ્રાન્ઝેક્શન-આઈડી / સંદર્ભ-આઈડી નંબર જનરેટ કરશે. અધિકૃત અધિકારી ભવિષ્યના સંદર્ભ માટે ગ્રાહકને વિગતોની જાણ કરશે.
- xi) અધિકૃત અધિકારી ચકાસશે કે: (i) દસ્તાવેજમાંની માહિતી સીએએફ સાથે મેળ ખાય છે; (ii) લાઇવ ફોટોગ્રાફ દસ્તાવેજમાંના ફોટા સાથે મેળ ખાય છે; અને (iii) ફરજિયાત ક્ષેત્રો સહિતની તમામ જરૂરી વિગતો યોગ્ય રીતે ભરવામાં આવે છે.
- xii) સફળ ચકાસણી પર, CAF પર અધિકૃત અધિકારી દ્વારા ડિજિટલ હસ્તાક્ષર કરવામાં આવશે જે પ્રિન્ટ લેશે, ગ્રાહકની સહીઓ/અંગૂઠાની છાપ મેળવશે, પછી તેને સ્કેન કરશે અને અપલોડ કરશે. મૂળ હાર્ડ કોપી ગ્રાહકને પરત કરી શકાય છે.

પરિશિષ્ટ II: જોખમની શ્રેણીઓ

	લો રિસ્ક ગ્રાહક	મીડિયમ રિસ્ક ગ્રાહક	હાઈ રિસ્ક ગ્રાહક
વ્યાખ્યા	(એ) ગ્રાહકો જેવા પગારદાર લોકો- (બી) ગ્રાહક પોતાની જેમ - નોકરી કરનારા લોકો લોઅર સાથે સંબંધિત છે સમાજનો આર્થિક સ્તર જેમના હિસાબો નાના દેખાય છે. સંતુલન (સી) જેમાં માત્ર ગ્રાહકો જ બેઝિક હોય ની આવશ્યકતાઓ ઓળખ અને સ્થાનની ચકાસણી કરવાની છે. (એ) પગારદાર કર્મચારીઓ કે જેમની	ઉચ્ચ જોખમ ધરાવતા ગ્રાહકોની તુલનામાં ઓછા જોખમી ગ્રાહકો - મધ્યમ જોખમ તરીકે વર્ગીકૃત કરી શકાય છે.	જે ગ્રાહકો સરેરાશ કરતા વધુ જોખમ ઉભું કરે તેવી સંભાવના છે તેમને આ રીતે વર્ગીકૃત કરી શકાય છે ગ્રાહકની પૃષ્ઠભૂમિ, પ્રકૃતિ અને પ્રવૃત્તિના સ્થાનના આધારે મધ્યમ અથવા ઉચ્ચ જોખમ મૂળ, ભંડોળના સ્ત્રોતો અને તેની ક્વાયંટ પ્રોફાઇલ, વગેરે.

જોખમની શ્રેણી મુજબ ગ્રાહકોની યાદી	પગાર માળખા સારી રીતે વ્યાખ્યાયિત છે, (b) પગારદાર રોકડ સાથે કર્મચારીઓ પગાર માળખું (ગ) સ્વરોજગાર સમાજના નીચલા આર્થિક સ્તરના લોકો જેના ખાતાઓ બતાવે છે નાની બેલેન્સ અને નીચું ટર્નઓવર, (d) સરકાર વિભાગો અને સરકારની માલિકીફરફાર કરો] . કંપનીઓ, નિયમનકારો અને વૈધાનિક સંસ્થાઓ, વગેરે. (e) સૂક્ષ્મ/નાના/મધ્યમ એન્ટરપ્રાઇઝ ફાઇલિંગ નિયમિત આઇટીઆર, સારું બેંકિંગ સંબંધ, હાલના વેપાર રેકોર્ડ્સ કોઇપણ નાણાકીય સાથે સંસ્થાઓ વગેરે.	(એ) ઓવર સાથે ક્વાયન્ટ 50 રૂપિયાનું રોકાણ લાખો જ્યાં ઓળખ અને સંપત્તિના સ્ત્રોતો આ પ્રમાણે છે: જાહેરજન દ્વારા આધારભૂત નથી આવક જેવા દસ્તાવેજો રિટર્ન, રજિસ્ટર્ડ કન્વેયન્સ ડીડ્સ વગેરે. (બી) વોલ્યુમમાં અચાનક ઉછાળો અથવા રોકાણ વિના ગ્રાહકો સ્પષ્ટ કારણો. (સી) ગ્રાહકો કે જેઓ વેપાર કરે છે ડેરિવેટિવ્સફરફાર કરો] . (ડી) ગ્રાહકો સટ્ટાકીય આવકફરફાર કરો] . (ઇ) વ્યક્તિ વ્યવસાય / ઉદ્યોગ અથવા વેપાર પ્રવૃત્તિ જ્યાં અવકાશ અથવા ઇતિહાસફરફાર કરો] ગેરકાયદેસર વેપાર / વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિ વ્યવહાર વધુ છે, વગેરે.	(એ) બિન-નિવાસી ગ્રાહકો, (બી) ટ્રસ્ટ, ચેરિટીઝ, એનજીઓ અને સંસ્થાઓ દાન મેળવવું, (c) નજીકની કૌટુંબિક શેરહોલ્ડિંગ અથવા લાભદાયી માલિકી ધરાવતી કંપનીઓ, (d) સાથે કંપનીઓ 'સ્વીપિંગ પાર્ટનર્સ', (e) રાજકીય રીતે ખુલ્લા પડ્યા વ્યક્તિઓ (પીઇપી) વિદેશી મૂળ, (f) સામસામે ન રહેવું ગ્રાહકો, અને (જી) શંકાસ્પદ પ્રતિષ્ઠા ધરાવતા લોકો સાર્વજનિક માહિતી ઉપલબ્ધ, વગેરે.
---	--	---	--

પરિશિષ્ટ III: શંકાસ્પદ વ્યવહારોની સૂચક યાદી

A. હાઉસિંગ લોનને લગતા શંકાસ્પદ વ્યવહારો

- ક્લાયન્ટના કાનૂની માળખામાં અસંખ્ય વખત ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે (નામ બદલવું, માલિકીનું સ્થાનાંતરણ, કોર્પોરેટ બેઠક બદલવી).
- બિનજરૂરી જટિલ ક્લાયંટ સ્ટ્રક્ચર.
- વ્યક્તિગત અથવા વ્યવહારોના વર્ગો જે સ્થાપિત વ્યવસાય પ્રોફાઇલની બહાર થાય છે.
- ગ્રાહકની માહિતી, ડેટા, દસ્તાવેજો પ્રદાન કરવામાં અચકાતો હોય છે.
- ખોટા દસ્તાવેજો, ડેટા, લોનનો હેતુ, હિસાબોની વિગતો સબમિટ કરવી.
- ભંડોળના સ્ત્રોતની વિગતો આપવાનો ઇનકાર કરે છે જેના દ્વારા પ્રારંભિક યોગદાન આપવામાં આવે છે; ભંડોળના સ્ત્રોત શંકાસ્પદ છે.
- રૂબરૂ મળવા માટે અનિચ્છા; પર્યાપ્ત કારણો વિના તૃતીય પક્ષ / પાવર ઓફ એટર્ની ધારક દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.
- માન્ય કારણ વિના ગ્રાહકના રહેણાંક અથવા વ્યવસાયિક સરનામાથી દૂર શાખા / ઓફિસનો સંપર્ક કરે છે (જો શાખા એક જ શહેરમાં હોય અથવા જ્યાં ગ્રાહક આવા શહેરમાં મિલકત હસ્તગત કરી રહ્યો હોય, એટલે કે એમએચએફસીએલ દ્વારા વ્યાખ્યાયિત ભૌગોલિક મર્યાદાની અંદર).
- એકાઉન્ટ અથવા બહુવિધ એકાઉન્ટ્સના નિવેદનમાં અસંખ્ય ટ્રાન્સફરને સમજાવવામાં અસમર્થ.
- યોગ્ય ન્યાય વિના અસંબંધિત તૃતીય પક્ષ એકાઉન્ટ્સ દ્વારા કરવામાં આવેલું પ્રારંભિક યોગદાન.
- અંતિમ ઉપયોગના યોગ્ય ન્યાયીકરણ વિના ટોપ-અપ લોન અને/અથવા ઇક્વિટી લોન મેળવવી.
- લોન મંજૂર કરવા માટે શંકાસ્પદ માધ્યમો સૂચવે છે.
- એવા વ્યવહારો કે જેનો આર્થિક અર્થ નથી.
- લોનના વાસ્તવિક લાભાર્થી અને ખરીદવાની મિલકત અંગે વાજબી શંકાઓ.
- કાલ્પનિક બેંક ખાતું ખોલીને લોનની રકમનું રોકડીકરણ.
- લોન માટે અરજી કરવી એ જાણીને કે મિલકતને અગાઉ ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવ્યું છે અને તે બાકી છે.
- કરારમાં જણાવેલ વેચાણ વિચારણા અસામાન્ય રીતે વિસ્તારમાં પ્રવર્તતા કરતા વધુ / ઓછી છે.
- એક જ મિલકત / રહેઠાણ એકમનું બહુવિધ ભંડોળ.
- ટ્રાન્ઝેક્શન સાથે કોઈ સંબંધ ન હોય તેવા તૃતીય પક્ષની તરફેણમાં ચુકવણી માટે વિનંતી.
- નિયત સિવાયના હેતુઓ માટે વિક્રેતા/બિલ્ડર/ડેવલપર/બ્રોકર સાથે જોડાણમાં લોનની રકમનો ઉપયોગ.
- એનજીઓ/ચેરિટેબલ ઓર્ગનાઇઝેશન/એસએમઇ/એસએચજી/એમએફજીને સંડોવતા બહુવિધ ભંડોળ/ધિરાણ.
- સરનામું બદલવા માટે વારંવાર વિનંતીઓ.
- વધુ ચૂકવેલી રકમ પરત કરવાની વિનંતી સાથે હમ્પાની વધુ ચુકવણી.
- રીઅલ એસ્ટેટમાં અપેક્ષા કરતા વધુ / ઓછી કિંમતે રોકાણ કરો.
- ક્લાયંટ એવા દેશોમાં સમાવિષ્ટ છે જે બેરર શેરને પરવાનગી આપે છે.

B. બિલ્ડર/પ્રોજેક્ટ લોનને લગતા શંકાસ્પદ વ્યવહારો

- બિલ્ડર પ્રોજેક્ટની કુલ કિંમતની તુલનામાં નાની રકમની લોન માટે સંપર્ક કરી રહ્યો છે.
- બિલ્ડર પ્રોજેક્ટ માટે ભંડોળના સ્ત્રોતને સમજાવવામાં અસમર્થ છે.
- વિવિધ સત્તામંડળોની મંજૂરી/મંજૂરીઓ નકલી સાબિત થાય છે.
- મેનેજમેન્ટ અજ્ઞાત અથવા અયોગ્ય વ્યક્તિ(ઓ)ની સૂચનાઓ અનુસાર કાર્ય કરે છે.
- કર્મચારીની સંખ્યા અથવા વ્યવસાયના કદ અથવા પ્રકૃતિ સાથે અસંગત માળખું.

અમએચએફસીએલ કોર્પોરેટ ડેપોઝિટ બિના મલ્ટિ-અધિકારક્ષેત્ર કામગીરી સાથેના ગ્રાહકો.

- માલિકી અથવા વાસ્તવિક આર્થિક હેતુને અસ્પષ્ટ કરવા માટે કાનૂની વ્યવસ્થા સ્થાપિત કરવાની સલાહ.
- રોકડમાં ઉચ્ચ સ્તરના વ્યવહારો અથવા સહેલાઈથી સ્થાનાંતરિત કરી શકાય તેવી સંપત્તિવાળી સંસ્થાઓ.

ગ્રુપ-વાઇડ એન્ટી-મની લોન્ડરિંગ (એએમએલ) પોલિસી

પ્રિવેન્શન ઓફ મની લોન્ડરિંગ (પીએમએલ) એક્ટ, 2002 અનુસાર અને રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (આરબીઆઈ) દ્વારા નિર્ધારિત નિયમોને અનુરૂપ, એમએચએફસીએલ, તેની આરબીઆઈ-નિયંત્રિત જૂથ સંસ્થાઓ સાથે, મની લોન્ડરિંગ અને આતંકવાદી ધિરાણ સામે લડવાના હેતુથી એક વ્યાપક જૂથ-વ્યાપી કાર્યક્રમનો અમલ કરશે. આ પ્રોગ્રામમાં ક્લાયંટની યોગ્ય ખંત માટે જરૂરી માહિતીની વહેંચણી માટેની નીતિઓ, તેમજ મની લોન્ડરિંગ અને આતંકવાદી ધિરાણના જોખમોનું સંચાલન કરવા માટેની નીતિઓ શામેલ હશે.

આ કાર્યક્રમ અનધિકૃત જાહેરાત અથવા સૂચનાને રોકવા માટે ચોક્કસ સલામતી સાથે, વિનિમય કરેલી માહિતીની ગોપનીયતા અને યોગ્ય ઉપયોગની ખાતરી કરવા માટે કડક પ્રોટોકોલ સ્થાપિત કરશે.

આ નીતિ હેઠળ, બોર્ડ એએમએલ સમિતિને સ્ટાન્ડર્ડ ઓપરેટિંગ પ્રોસિજર્સ (એસઓપી) ની વ્યાખ્યા અને દસ્તાવેજીકરણ કરવાની સત્તા આપી છે જે જૂથ-વ્યાપી એએમએલ પ્રોગ્રામના અમલીકરણને માર્ગદર્શન આપશે.

આરબીઆઈ દ્વારા નિયંત્રિત જૂથ સંસ્થાઓ વચ્ચે માહિતીની વહેંચણી માટે નીચેની વ્યાપક માર્ગદર્શિકાઓનું પાલન કરવામાં આવશે:

- મુથુટ પપ્પયન ગ્રૂપના તમામ આરંભ વ્યવહારો, ખાતાઓ, ગ્રાહકોની વિગતો કે જેને શંકાસ્પદ ગણવામાં આવે છે અથવા એમએલ અથવા ટીએફના દ્રષ્ટિકોણથી પ્રતિબંધિત કરવામાં આવે છે, તે રીતે અને સંબંધિત એએમએલ સમિતિ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે તેવા સલામતીના પગલાં સાથે એકબીજા વચ્ચે વહેંચવાની રહેશે.
- આવી માહિતી પ્રાપ્ત થયા પછી, દરેક આરંભ એ સુનિશ્ચિત કરવું જોઈએ કે માહિતીને કડક ગુપ્તતામાં ગણવામાં આવે છે અને તેનો ઉપયોગ ફક્ત એમએલ અને/અથવા ટીએફને લગતા વ્યવહારોની શોધના હેતુ માટે જ કરવામાં આવે છે.

માહિતી કેવી રીતે શેર કરવી:

જ્યારે એએમએલ કમિટી સીટીઆર/એસટીઆર હેઠળ કોઈ પણ કેસની જાણ કરવાનો નિર્ણય લેશે, ત્યારે ગ્રૂપના તમામ આરંભ સાથે નીચેની માહિતી શેર કરવામાં આવશે:

- વ્યવહારની પ્રકૃતિ[ફેરફાર કરો].
- સીટીઆર / એસટીઆર હેઠળ રિપોર્ટ કરવાના નિર્ણય તરફ દોરી ગયેલા કારણો.
- ગ્રુપ એન્ટિટી દ્વારા તે જ ગ્રાહક પર કોઈ એક્સપોઝર છે કે કેમ તે શોધવા માટે જરૂરી ન્યૂનતમ વ્યક્તિગત ઓળખી શકાય તેવી માહિતી (પીઆઈઆઈ) ડેટા.

અગ્ર અધિકારી કડક ગુપ્તતામાં ગ્રૂપના તમામ આરંભના પીઓ સાથે માહિતી આપશે.

નીતિની સમીક્ષા

આ નીતિની મેનેજમેન્ટ દ્વારા નાણાકીય વર્ષમાં ઓછામાં ઓછા એક વખત સમીક્ષા કરવામાં આવશે અને જો કોઈ ફેરફાર કરવામાં આવે તો, બોર્ડની મંજૂરી માટે લેવામાં આવશે. જો નિયમનોમાં કોઈ સુધારા કરવામાં આવે છે, તો નિયમનકાર દ્વારા સુધારાની સૂચના આપવામાં આવે તે પછી તરત જ બોર્ડની મંજૂરી માટે નીતિમાં સુધારો કરવામાં આવશે.

નોંધ: આ નીતિમાં ફકરાના સંદર્ભો સમયાંતરે અપડેટ કરાયેલા નવીનતમ આરબીઆઇ માસ્ટર ડાયરેક્શન - તમારા ગ્રાહકને જાણો (KYC) ડાયરેક્શન, 2016 (12 જૂન, 2025 ના રોજ અપડેટ કરાયેલ) ને લગતા છે.